

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารตามการรับรู้ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
จตุรงค์ ลิ้มไพบูลย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

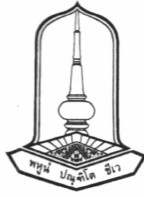

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

การศึกษาค้นคว้าอิสระ
ของ
จตุรงค์ ลิ่มไพบูลย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ ได้พิจารณาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระของ
นายจตุรงค์ ลิ้มไพบูลย์ แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผศ.ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาประจำคณะ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.มณีแสง นามอินทร์) (อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคว่ำอิสระ)

..... กรรมการ
(รศ.ศิริศักดิ์ จันฉาไชย) (อาจารย์บัณฑิตศึกษาภายนอกภาควิชา)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับการศึกษาชั้นคว่ำอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ.ดร.ประวิต เอรารธรรม)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ.เทียนศักดิ์ เมฆพรรณโอภาส)
ผู้รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 31 เดือน ค.ค. พ.ศ. 2556

ประกาศขอบคุณการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากอาจารย์ ดร.มณีแสง นามอินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และ รองศาสตราจารย์ ศิริศักดิ์ จันญาไชย กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ตลอดจนเร่งรัดให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้าในการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ที่อบรมสั่งสอนศิษย์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พรชัย ลี้มไพบูลย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม อาจารย์นภัสกร แสนซึ้ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแห้ว และอาจารย์ชกร ลำไย ที่ช่วยตรวจเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้คำแนะนำด้านสถิติข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวที่ให้ความสนใจเสมอมา คุณประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอน้อมบูชาพระคุณบุพการีและบูรพาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ส่งผลให้การศึกษาค้นคว้าประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

จตุรงค์ ลี้มไพบูลย์

ชื่อเรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ผู้ศึกษาค้นคว้า นายจตุรงค์ ลิ้มไพบูลย์

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.มณีแสง นามอินทร์

ปริญญา กศ.ม. สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในและนอกสถานศึกษา จำนวน 154 โรงเรียน ทั้งสิ้น 1470 คน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำนวน 59 ข้อ ใน 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า t – test (Independent Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ Scheff'

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจรรยาบรรณ ต่อสังคม รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพครู และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ซึ่งจำแนกเป็นภาพรวมรายข้อที่มีการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพได้มาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ข้อ ดังนี้ 1) ครูและผู้บริหาร สถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย 2) ครูและผู้บริหาร สถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส 3) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติ ตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดึงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและ นักเรียน 4) ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับ ถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ 5) ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์ มีมนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป ซึ่งจำแนกเป็นภาพรวมรายข้อที่มีการปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพได้น้อย เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก 5 ข้อ ดังนี้ 1) ครูและผู้บริหาร

สถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุกประเภท 2) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต 3) ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน 4) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายานามทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 5) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร

2. สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จำแนกเป็น ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษามีการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ
	ภูมิหลัง
	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า
	นิยามศัพท์เฉพาะ
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	ครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	งานวิจัยในประเทศ
	งานวิจัยต่างประเทศ
3	วิธีดำเนินการค้นคว้า
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
	การเก็บรวบรวมข้อมูล
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	84
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
สรุปผล	86
อภิปรายผล	89
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	102
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	103
ภาคผนวก ข ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่น	111
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์	117
ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า	121

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	52
2	แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1	60
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	61
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	63
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	64
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	65
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	67
8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้การปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน	68
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน	74

10	ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	75
11	วิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	76
12	ผลวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวม	77
13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม	77
14	ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	78
15	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	78
16	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	79
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	79
18	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	80
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	81
20	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	81

21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	82
22	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	82
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	83
24	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตน ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม	83

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	4
--	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3) หมวด 1 บททั่วไปมาตรา 6 บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรมจริยธรรมสามารถดำรงชีวิตอยู่กับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุขและรักษาวัฒนธรรมอันดีงามไว้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นเรื่องที่สำคัญ สำหรับบุคลากรที่ร่วมกันพัฒนาการเรียน การสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพทางสังคม คือ ครู ซึ่งวิชาชีพครูเป็น การให้บริการทางการศึกษาโดยการอบรมสั่งสอนบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ ที่มุ่งเน้นบริการแก่ ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์ และอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีจรรยาบรรณในการควบคุมความประพฤติที่ไม่ เหมาะสมกับการเป็นครูเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์อุดมการณ์ วินัย คุณธรรมแห่งชีวิต นอกจากนี้ครูสภายังได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติ ตามข้อบังคับนี้ เนื่องจากมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของผู้ประกอบวิชาชีพ ทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถ นำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพขั้นสูง และได้รับการยกย่องจากสังคมถือเป็นการสร้างศรัทธาและ ความเชื่อถือ ให้เกิดแก่วิชาชีพครูมีผลทำให้ ผู้บริหาร ครูอาจารย์ ต้องเป็นแบบอย่างอันดี ทำงานอย่าง มีวิญญูณ อย่าดูถูกวิชาชีวะต่ำและอย่าทำให้ใครมาดูถูกได้ ต้องรักในเกียรติยศและศักดิ์ศรีของ ครู การพัฒนาจิตวิญญูณควรคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมไทย เป็นแบบอย่างที่ดีและตระหนักถึงคุณค่าของไทย นิยมไทย รักษาเอกลักษณ์ ของชาติไทย ถ้าทุกหน่วยงานทุกคน ร่วมมือกันสร้างสรรค์นักเรียน เยาวชน โดยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้กับเขาเหล่านั้น และร่วมมือกันจัดการศึกษาโดยคำนึงถึงความคิดจินตนาการ สร้างสรรค์ การปฏิรูปจิตและวิญญูณของคนไทย โดยเน้นความรับผิดชอบหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต พัฒนาจิต ตามหลักไตรสิกขา มีปณิธานและอุดมการณ์อย่างแรงกล้า ปัญญาจะเกิดตามมา นำพาประเทศชาติ ไปสู่ความเจริญ (กรมวิชาการ. 2544 : 16) ครูเป็นผู้มีบทบาทและมีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นผู้ให้ การศึกษาของชาติ ครูคือผู้กำหนดอนาคตของชาติ ชาติใดก็ตามที่ได้ครูเป็นคนที่มีความรู้เป็นคนเก่ง เป็นคนเสียสละ ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของนักเรียนจะได้พลเมืองที่เก่ง ฉลาด มีศักยภาพ และ มีความสามารถในการแข่งขันกับทุกประเทศในโลกได้ ดังนั้นในการพัฒนาการศึกษาจะขาดครูเสียไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนหรือ นอกกระบบโรงเรียน และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใดก็ตาม แต่ครูก็ยังมีมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียน การสอน เรายังต้องการได้ครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียนทั้งในเรื่องความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ เป็นครูที่สามารถยกระดับสติปัญญาหรือวิญญูณมนุษย์ให้สูงขึ้นได้ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 134 - 135) ครูจึงเปรียบเหมือน .”เมล็ดพันธุ์แห่งความดี” เมื่อดอกอยู่

ณ ที่ใด ความดีย่อมงอกงามขึ้นโดยรอบ (ประเวศ วัชสี. 2542 : 3) จึงได้อัญเชิญพระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานพระบรมราชาโชวาทถึงการประพฤติปฏิบัติตนของครูแก่คณะครู นักเรียน โรงเรียนไกลกังวล ในวโรกาสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัล ว่า

สำหรับครูนั้น ก็จะต้องทำ ตัวให้เป็นที่รักเป็นที่เคารพ เป็นที่เชื่อถือใจของนักเรียนเหมือนกัน ข้อแรกต้องฝึกฝนตนเองให้แตกฉานและแม่นยำ ชำนาญทั้งในวิชาความรู้และวิธีสอน เพื่อสามารถสอนวิชาที่ปวงได้โดยถูกต้อง กระจ่างชัดและครบถ้วนสมบูรณ์ อีกข้อหนึ่งต้องทำตัวให้ดี คือ ต้องมีและต้องแสดงความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความสุภาพ ความเข้มแข็งและอดทน ให้ปรากฏชัดเจนเคยชิน และเป็นปกติวิสัยเด็ก ๆ จะได้เห็นได้เข้าใจในคุณค่าของความรู้ในความดีและในตัวครูเองอย่างซาบซึ้ง และยึดถือเอาเป็นแบบอย่างภารกิจของครูคือ การให้การศึกษา ก็จะได้บรรลุตามที่มุ่งหวังกันอยู่ (ธีรพันธ์ ไกรนิธิสม. 2542 : 3)

จากแนวพระบรมราชาโชวาทดังกล่าว จะเห็นได้ว่างานของครูนั้น นอกจากจะต้องสอนให้มีความรู้ทางวิชาการแล้วยังต้องฝึกฝนอบรมความประพฤติให้แก่ศิษย์ด้วย ซึ่งการทำหน้าที่ดังกล่าวได้สำเร็จนั้น ครูเองต้องประพฤติปฏิบัติตนให้มีความชำนาญทั้งในด้านวิชาที่สอนและวิธีการสอน ส่วนในด้านความประพฤติก็จะต้องเป็นคนดีพร้อมทั้งในด้านจิตใจและการปฏิบัติ เพื่อเป็นแบบอย่างแก่ผู้พบเห็น เมื่อศิษย์เกิดความประทับใจในความสามารถและความดีของครูก็จะยึดถือปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง เป้าหมายในการจัดการศึกษาที่จะทำให้คนมีความรู้คู่คุณธรรมก็จะบรรลุผล

ปัจจุบันท่ามกลางความเจริญในด้านวัตถุและเทคโนโลยีก็มีความเสื่อมโทรมอยู่ในความเจริญนั้นมากมาย การประกอบอาชีพครูทุกระดับก็มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงเช่นกัน อาคม สุขสม (2542 : 3) กล่าวว่าสถานภาพของครูได้ถูกวิพากษ์วิจารณ์ เพราะความเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปจากจรรยาบรรณและชาติจริยธรรมอันเนื่องมาจากเศรษฐกิจหรือค่านิยมอย่างนำวิตกจนเกิดความเสื่อมศรัทธา สภาพจริยธรรมของข้าราชการครูปัจจุบันจากข่าวสารและความคิดเห็นต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าบุคคลต่าง ๆ รับรู้ถึงการประพฤติปฏิบัติในทางที่ไม่ดีของครู และจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีความเชื่อมั่นต่อครูลดลง สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (ดุสิตโพล) สรุปว่าความคิดเห็นที่มีความเชื่อมั่นต่อครูไทยลดลงเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านการปฏิบัติตนเสื่อมเสียได้แก่เมาสุราแล้วควบคุมตนเองไม่ได้แสดงอาการกิริยาวาจาเสื่อมเสียเล่นการพนันต่าง ๆ หลอกลวงขอลงมือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือปฏิบัติตนไม่เหมาะสมทำนองชู้สาวกับครูด้วยกันกับชาวบ้านและนักเรียน เรียกรับเงินหรือทรัพย์สินเพื่อแลกเปลี่ยนกับการกระทำผิดกฎหมาย 2) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้บังคับบัญชาได้แก่ขัดคำสั่งไม่ปฏิบัติตนตามคำสั่งก้าวร้าวดูหมิ่นผู้บังคับบัญชาโดยการแสดงออกทางกิริยาวาจาการทำบัตรสนเทศหรือหนังสือร้องเรียนใส่ความ 3) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงาน มีการแสดงความประพฤติกิริยาอาการและวาจาที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ต่อเพื่อนร่วมงานเช่นการพูดส่อเสียดตำหนิดูหมิ่นกันทั้งต่อหน้าและลับหลังยุยงสร้างความแตกแยกในหน่วยงานการทะเลาะวิวาท 4) ด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียนมีการแสดงความประพฤติกิริยาอาการและวาจาที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ กับนักเรียนเช่นการลงโทษเกินกว่าเหตุโดยโหดจริตการลงโทษแบบรุนแรงเรียกร้องสิ่งของจากนักเรียนแลกเปลี่ยนกับการแก้ไขผลการเรียนลวนลามอนาจารนักเรียนยุยงส่งเสริมให้นักเรียนกระทำการที่ไม่เหมาะสม 5) ด้านการปฏิบัติตนต่อผู้ปกครองและประชาชนมีการแสดงความประพฤติกิริยาอาการและวาจาที่ไม่เหมาะสมเช่นแสดงกิริยาและพูดจาเกรี้ยวกราดไม่สุภาพกับผู้ปกครองและประชาชนที่มาติดต่อราชการกับทางโรงเรียนขบถผิดกฎจรรยาบรรณไม่กินสุราแล้วไม่จ่ายเงิน เป็นต้น (สุขุม เฉลยทรัพย์.

2555 : 1 -2) ซึ่งสอดคล้องกับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. 2555) หน่วยงานนิติกรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 1 พบว่าในช่วงปี พ.ศ.2551 – พ.ศ.2554 มีครูกระทำผิดต่อจรรยาบรรณวิชาชีพครูในเรื่อง 1) การเรียกรับเงินเพื่อเรียกรับเงิน ค่าตอบแทน 2) ร้องเรียนผู้อื่นด้วยข้อความอันเป็นเท็จเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเสียหาย 3) กรณิล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนซึ่งเป็นศิษย์ในการปกครองตน 4) การล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เรียนซึ่งเป็นศิษย์ในการปกครองของตน 5) มีความสัมพันธ์ฉันท์คู่สาวกับภรรยาคนอื่น และกับนักเรียน 6) ละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ 7) คัดลอกหรือลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยมิชอบ 8) เรียกรับเงินเพื่อเป็นค่าตอบแทนแก่ตนในการสอบบรรจุ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าว แสดงว่าครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ขาดความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู จะทำให้ครูขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อจรรยาบรรณถ้าครูเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณที่ดีขึ้นก็จะส่งผลให้ครูเป็นผู้ที่น่ายกย่องนับถือได้แสดงว่าครูขาดจรรยาบรรณในวิชาชีพครูทำให้ครูขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อจรรยาบรรณ

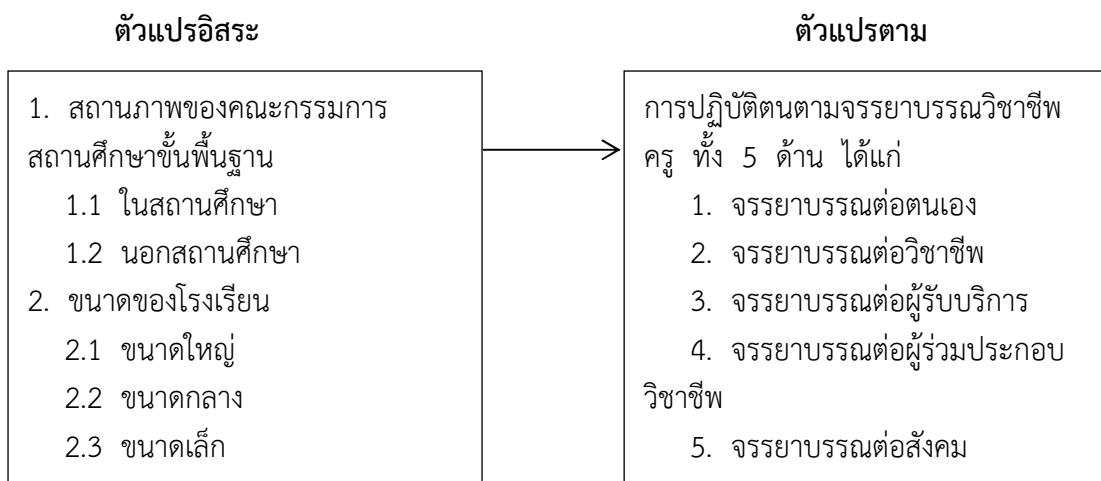
ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เกิดมาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ แต่ส่วนหนึ่งย่อมเป็นผลมาจากครูขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดจรรยาบรรณ ส่งผลทำให้สังคมมองอาชีพครูว่าเพียงอาชีพหนึ่งในหลายอาชีพ ที่ต้องทำเพื่อความอยู่รอดเท่านั้น มิใช่เป็นครูอาชีพที่แท้ จริง ทั้งในสมัยโบราณนั้นครูเป็นปูชนียบุคคล เป็นบุคคลที่ควรค่าแก่การเคารพนับถือ (เอื้อ ทรวงโพธิ์. 2545 : 2) ขณะที่ รุ่ง แก้วแดง (2543 : 138) ได้กล่าวว่า ครูขาดการพัฒนาตนเอง ครูให้ความสนใจและความสำคัญแก่นักเรียนน้อยมาก ไม่สนใจความรู้เดิม และความต้องการของนักเรียน เพียงแต่เตรียมเนื้อหาที่จะสอนและครูจำนวนมากไม่เตรียมการสอน เพียงอาศัยประสบการณ์ที่เคยสอน ความท้งสังคมไทยยังขาดการพัฒนาวิชาชีพครู ในการประพฤติตนที่เหมาะสม ส่งผลให้ครูขาดจรรยาบรรณวิชาชีพตามที่ได้กำหนดไว้ ทำให้สังคมลดความศรัทธาในตัวครูปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้ประกอบการวิชาชีพครู ขาดคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทำให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาคุณภาพเท่าที่ควรและทำให้ครูถูกวิพากษ์วิจารณ์ในทางที่เสื่อมเสีย ดังความประพฤติของครูเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดที่ต้องรีบเร่งพัฒนาให้ครูประพฤติและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูเพราะครูเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ อบรมศีลธรรม จรรยาแก่ลูกศิษย์ ครูต้องอยู่ในโรงเรียนเป็นเวลานาน 7 - 8 ชั่วโมงต่อวัน และต้องอบรมสั่งสอนนักเรียนสัปดาห์ละ 5 วัน ครู จึงจำต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ กิริยา มารยาท อหยาตัย ใจคอ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเป็นผู้มีน้ำใจดีงาม ทำให้ครูจำนวนมากน้อยปฏิบัติตนไม่สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาข้างต้น เป็นเหตุให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เพื่อจะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม การประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของข้าราชการครู และเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ประโยชน์ ในการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติตน ได้ตามแบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณครูอย่างแท้จริง และสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาครูตามเจตจำนงของสังคมที่คาดหวังต่อตัวครูและผู้ที่ทำหน้าที่ทางการศึกษาอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อต้องการศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มีกรอบแนวคิด 5 ด้านของจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน
2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีการรับรู้ที่แตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ได้แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด
2. ได้ข้อเสนอแนะในการวางแผนแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2460 คน จำนวน 258 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 ได้มาโดยการสุ่มตามระดับชั้นแบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (Strata) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2555 : 35) ได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 210 คน จำนวน 14 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 423 คน จำนวน 47 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 837 คน จำนวน 93 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.2.1 ในสถานศึกษา

3.1.2.2 นอกสถานศึกษา

3.1.2 ขนาดของโรงเรียน

3.1.2.1 ขนาดใหญ่

3.1.2.2 ขนาดกลาง

3.1.2.3 ขนาดเล็ก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง 5 ด้าน ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ได้แก่

3.2.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

3.2.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3.2.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3.2.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

3.2.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. จรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง จรรยาบรรณครู เพื่อใช้เป็นหลักปฏิบัติสำหรับข้าราชการครู ที่เรียกว่าข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 มี 5 ด้าน คือ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม

1.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

1.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

1.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอภาค ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการให้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

1.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

1.5 จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติ หรือ การแสดงออก เพื่อดำรงตนไว้ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

2.1 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงการมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2.2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง พฤติกรรมครูที่แสดงออกถึงความรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

2.3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึง ความรัก ความเมตตา การเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยความบริสุทธิ์ใจ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

2.4 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน อย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

2.5 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง พฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงการประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3. การรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจ และความรู้สึกจากมองเห็นการได้ยิน การสัมผัส และการตีความหมายเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่มาจากกระตุ้นประสาทสัมผัสของบุคคล ซึ่งมีผลทำให้เกิดการตอบสนองในรูปแบบของการกระทำหรือความนึกคิดที่ไม่เหมือนกันทั้งหมดเนื่องจากแต่ละคนมีทัศนคติ สิ่งจูงใจ ประสบการณ์ในอดีต และความคาดหวังที่แตกต่างกัน

3.1 การรับรู้จรรยาบรรณต่อตนเอง หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสและการตีความหมาย ของการแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ การแสดงกริยา วาจาสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ ปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี แสดงความเชื่อมั่นในการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ประพฤติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษาหาความรู้จากเอกสารตำราและสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ นำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง วางแผนพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางาน การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีคุณภาพเสร็จตามเวลาที่กำหนด มีวินัยในตนเอง พัฒนาค้นคว้าด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

3.2 การรับรู้จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสและการตีความหมาย ของการชื่นชมในเกียรติรางวัลที่ได้รับจากประกอบการวิชาชีพและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย ยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ เผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อนครู แสดงตนว่าเป็นครูอย่างภาคภูมิใจ ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดขององค์กร ร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น เป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู ร่วมมือและส่งเสริม ให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 การรับรู้จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสและการตีความหมาย ของการให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ สนใจคำถามและคำตอบของศิษย์ทุกคน รับฟังคำถามของศิษย์และให้ความช่วยเหลือศิษย์ สนทนาโต้ถามทุกข้อสงสัยของศิษย์ ปรีกษาหารือกับผู้ปกครอง เพื่อนักเรียน เพื่อหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหาของศิษย์ ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของศิษย์ แนะนำแนวทางถูกต้องให้กับศิษย์ให้โอกาสศิษย์แต่ละคนได้แสดงออกตามความสามารถความถนัดความสนใจ มอบหมายงานตามความถนัด และความสนใจ ร่วมกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม รัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ

ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอภาค ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ และครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการให้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 การรับรู้จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสและการตีความหมาย ของการช่วยแนะนำและส่งเสริมไปในทางที่ดีคือการให้คำปรึกษาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ การให้คำแนะนำในการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้ เป็นเพื่อนช่วยคิดและเป็นทีปรึกษาที่ดีในทุกเรื่อง แสดงความสามัคคีช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาสและความเหมาะสม จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ฯ ให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโสช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 การรับรู้จรรยาบรรณต่อสังคม หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความรู้สึกจากการมองเห็น การได้ยิน การสัมผัสและการตีความหมาย ของการพบปะและพูดคุยกับในชุมชนอย่างเป็นกันเอง เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น แนะนำและให้ความรู้ในชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสม ร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร รณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง เชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากร นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ที่มีในท้องถิ่นมาประกอบการจัดการเรียนรู้ นำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 คือ ในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ตัวแทนครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ โดยสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 300 คน จะมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 คน และจำนวนนักเรียน 300 คนขึ้นไปจะมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 คน

6. สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สภาพบุคคลที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 คือ ในสถานศึกษา ประกอบด้วย ตัวแทนครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

7. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่แบ่งจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546 แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่

7.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน มากกว่า 361 คนขึ้นไป

7.2 โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 361 คน

7.3 โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 - 120 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำแนกเป็นหัวข้อ และมีรายละเอียด ดังนี้

1. ครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 1.1 ครู
  - 1.2 บทบาทและความสำคัญของครู
  - 1.3 ความเป็นครูไทยที่สังคมคาดหวัง
  - 1.4 วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง
  - 1.5 ลักษณะของครูที่ดี
  - 1.6 จรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.1 ความเป็นมาของการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.3 บทบาท อำนาจหน้าที่และความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ครูและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1. ครู
  - 1.1 ความหมายของคำว่า ครู

คำว่า ครู มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีว่า ครู - ครู หรือมาจากภาษาสันสกฤตว่า ครู เป็นคำนามหมายความว่า ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 225) นอกจากนี้คำว่า ครู ยังได้มีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายไว้ในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก (2541 : 27 - 29) กล่าวถึงครูไว้ว่า “ครูบาอาจารย์ที่ท่านตั้งมั่นอยู่ในศีล ที่ปรากฏชัดแจ้งแก่ใจผู้ไม่มีบอดจนเกินไบนัก แม้ท่านจะเป็นผู้ที่ไม่มีสมบัติพัสถานใดเลย นอกจากปัจจัย 4 แต่ท่านก็เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญ ทุกแห่งหนทุกจิตใจผู้คนที่สว่างพอจะเห็นค่าสูงสุดของศีลจริงเช่นนั้นหรือไม่พึงพิจารณาด้วยดี”

สำหรับผู้ที่เป็นครู ความหมายของพระพุทศาศนาครู คือ ผู้ประพติตนที่ประกอบด้วยคุณธรรมและหวังผลตอบแทน เพียงเพื่อการยังชีพอยู่ ผู้ที่ประพติตนให้สมกับค้ำยกย่องว่า เป็นปูชนียบุคคลดังกล่าวได้ จึงเป็นผู้ที่สมควรได้รับการเคารพนับถือ ยกย่องบูชาและเป็นครูที่แท้จริงผู้ที่เป็นครู จึงควรประพติตนให้มีคุณธรรมเป็นหลักยึดใจในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินชีวิตของตน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 4) ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ว่า “ครู” คือ บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2544 : 116) กล่าวว่า ครูคือผู้ที่อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์เป็นผู้ที่มีความหนักแน่นควรแก่การบูชาของศิษย์ แต่ในปัจจุบัน หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอนคน และมักจะใช้กับผู้สอนในระดับที่ต่ำกว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรืออุดมศึกษา

สิริพร สุขเจริญ (2544 : 19) กล่าวว่า ครูคือแม่พิมพ์ที่สำคัญ เพราะจะต้องหล่อหลอมให้มีความรู้ความคิดและคุณธรรมที่ครูถ่ายทอดไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต ดังนั้น ครูจึงควรประพติตนและปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีความรู้ดี มีคุณธรรม และมีสติปัญญาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ต่อไป

ยนต์ ชุ่มจิต (2546 : 150) ได้สรุปความหมายของครู ไว้ 4 ข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) ครู มาจากรากศัพท์เดิมในภาษาบาลี “ครุ - ครู” หรือมาจากภาษาสันสกฤตว่า “ครุ” ซึ่งเป็นรากศัพท์เดิมของคำว่า “คารวะ” แผลงไปเป็น “เคารพ”
- 2) การคารวะหรือเคารพ หมายถึง การตระหนัก การเอาใจจดจ่อในความดีอันมีอยู่ในตัวตน เป็นผู้ตระหนักใช้ปัญญาใคร่ครวญในสิ่งที่ดี ชั่ว ถูก ผิด ควร มิควร
- 3) ครู ในสมัยโบราณ หมายถึง เป็นผู้นำทางหรือผู้เปิดประตูทางวิญญานของศิษย์เพื่อนำศิษย์ ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง
- 4) ปัจจุบัน ครู หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอนคน เป็นผู้สั่งสอนศิษย์หรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์และจะใช้กับผู้ที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนระดับต่ำกว่าปริญญา

พจนานุกรมศัพท์การศึกษาของ Good (1973 : 586) ได้ให้ความหมายของ คำว่า ครู (Teacher) ไว้ว่า

- 1) ครู คือ บุคคลที่ทางราชการจ้างไว้ เพื่อทำหน้าที่ในการแนะนำและจัดประสบการณ์ในการเรียนสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน
- 2) ครู คือ บุคคลที่มีประสบการณ์หรือการศึกษาดี หรือมีทั้งประสบการณ์ และการศึกษาดีเป็นพิเศษ ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งที่สามารถทำให้บุคคลเกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาการ ก้าวหน้าได้
- 3) ครู คือ บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครู และในการฝึกอบรมนั้น ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ โดยมอบประกาศนียบัตรทางการสอนให้แก่บุคคลนั้น
- 4) ครู คือ บุคคลที่สั่งสอนและอบรมคนอื่น ๆ

จากความหมายของคำว่า ครู ตามทัศนะของบุคคลต่าง ๆ ที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ครู คือ บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่ในการสั่งสอนศิษย์หรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ มีหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้เจริญก้าวหน้าและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ตามที่สังคมปรารถนา

2. บทบาทและความสำคัญของครู

2.1 บทบาทของครู

2.1.1 บทบาทของครูในอดีต

บทบาทของครูในอดีตนับว่ายังอยู่ในวงการแคบกว่าบทบาทของครูในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะความมุ่งหวังของข้าราชการและประชาชนในสมัยนั้น ต้องการให้ครูรับภาระเพียงเพื่อการอบรมสั่งสอนลูกหลานของตนให้มีความรู้ความสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น รองลงไปก็คอยอบรมบ่มนิสัยให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัยมีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม เป็นคนดีของสังคมส่วนภาะด้านอื่น ๆ ไม่สู้จะสำคัญมากนัก กล่าวโดยสรุปบทบาทหน้าที่ของครูในอดีตคือ

2.1.1.1 เป็นแม่พิมพ์ที่ดีทั้งในด้านความรู้และความประพฤติ

คำว่า “แม่พิมพ์” คือ สิ่งที่เป็นต้นแบบ ในที่นี้หมายถึงบุคคลที่เป็นแบบอย่าง ซึ่งได้แก่ครูอาจารย์นั่นเอง สังคมไทยในอดีตให้ความสำคัญ เชื่อถือ ยกย่องให้ครูเป็นแม่พิมพ์ทั้งในด้านความรู้และความประพฤติ ดังนั้น เมื่อครูเป็นแม่พิมพ์หรือต้นแบบก็ต้องเป็นให้ดีให้ถูกต้อง ผลผลิต คือ คุณภาพของเยาวชนจะได้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในด้านความรู้ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากที่ครูจะต้องมี เพราะในการสอนนั้น ถ้ามีความรู้ไม่เพียงพอหรือรู้ไม่จริง แล้วนำไปสอนคน แทนที่จะทำให้คนนั้นเจริญงอกงามขึ้นกลับทำให้ผู้นั้นตกต่ำลงไปอีก ดังนั้นครูจะสอนอะไรจะต้องศึกษาหาความรู้ในสิ่งนั้นให้เพียงพอและถูกต้องเสียก่อน สิ่งที่ครูต้องรู้เกี่ยวกับการสอนมี ดังนี้

- 1) เนื้อหาวิชาที่จะสอน ครูต้องศึกษาหาความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ กว้างขวาง และต้องมีความรู้รอบตัวประกอบด้วย
- 2) จิตวิทยาการเรียนการสอน เพื่อให้รู้จักพฤติกรรม ความสนใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล รวมทั้งวุฒิภาวะของเด็กในวัยต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) หลักสูตร ครูที่ทำการสอนในระดับใด ชั้นใด ควรศึกษาหลักสูตรนั้นๆ ให้เข้าใจว่ามีจุดประสงค์อย่างไร มีเนื้อหาสาระอะไรบ้าง จะทำให้ครูไม่สอนผิดทางหรือหาขอบเขตไม่ได้
- 4) หลักการสอน หลักการสอนหรือวิธีการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจการเรียนและเพิ่มพูนความสำคัญให้แก่ครู กล่าวคือ ถ้าครูคนใดสอนดีสอนสนุกเด็กชอบไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน ผลการเรียนของเด็กก็จะดีตามมาด้วย

ในด้านความประพฤติของครู ครูต้องประพฤติตนให้อยู่ในกรอบศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมและประเทศชาติ โดยครูจะต้องสำนึกอยู่เสมอว่า “ถ้าพร่ำสอนศิษย์ให้ประพฤติอย่างไร ครูต้องประพฤติตนเป็นตัวอย่างให้ได้เสียก่อน” หากครูทำได้จะได้ชื่อว่าเป็นแม่พิมพ์ที่ดี หากทำไม่ได้จะกลายเป็นแม่พิมพ์ที่ไร้ค่า

2.1.1.2 เป็นผู้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เยาวชน

บทบาทของครูในด้านนี้ มิได้สำคัญน้อยกว่าด้านการให้ความรู้บางที่สำคัญกว่าด้วยซ้ำ ทั้งนี้เพราะถึงแม้บุคคลจะมีความรู้ดีสักเพียงใดถ้ามีความประพฤติเสียหายแล้วย่อมไม่เป็นที่ปรารถนาของผู้อื่น มีความรู้แล้วก็ไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ ดังนั้นจึงเป็นภาระของครูอาจารย์ที่จะต้องช่วยกันส่งเสริมพัฒนาให้เยาวชนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม

2.1.1.3. เป็นผู้นำทางศาสนาและวัฒนธรรม

ในอดีตครูต้องมีภาระอีกประการหนึ่ง คือ เรื่องของศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในทางศาสนา หลักศีลธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อฝึกอบรมศิษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างถูกต้อง

นอกจากบทบาทที่สำคัญๆ ในอดีตที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูยังมีบทบาทต่อสังคมการเมือง การปกครอง และอื่น ๆ อีก แต่บทบาทเหล่านี้ยังไม่เด่นชัดเจนนัก ความคาดหวังของประชาชนและสังคม ก็ยังไม่ต้องการให้ครูต้องรับผิดชอบอื่น ๆ มากไปกว่าการอบรมสั่งสอนกุลบุตร กุลธิดาให้มีความรู้ และเป็นคนดีของสังคม (ยนต์ ชุ่มจิต. 2546 : 50)

2.1.2 บทบาทของครูในฐานะเป็นวิศวกรสังคม

วิศวกรโดยทั่วไป เรารู้จักกันดีว่า เป็นนักสร้าง นักออกแบบ นักแก้ไข นักปรับปรุง นักเปลี่ยนแปลงและนักพัฒนา เช่นเดียวกับครู เป็นผู้นำเอาความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา รวมทั้งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสอน วิศวกรในฐานะเป็นนักวิทยาศาสตร์ประยุกต์เป็นผู้สร้างเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้แก่สังคม สังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด วิศวกรก็จำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือที่มีความสามารถสูงมาใช้ซึ่งต้องการความชำนาญ ความรู้ และประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน เช่นเดียวกับครู ก็ เป็นผู้สร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการพัฒนาสังคมด้วยเหมือนกันและดูเหมือนว่าจะเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญกว่าเครื่องมือชนิดอื่นใด เครื่องมืออื่นกล่าวถึงนี้ คือ “คน” ซึ่งจะต้องทำหน้าที่พัฒนาสังคมต่อไป เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความชำนาญ มีความสามารถในวิชาต่าง ๆ ทางสังคมด้วย

เมื่อนำมาเอาลักษณะงานของวิศวกร ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาเปรียบเทียบกับลักษณะของงานจะเห็นได้ว่า มีความคล้ายคลึงกัน ด้วยเหตุผลนี้ สังคมจึงยกย่องครูเป็น “วิศวกรสังคม” ดังนั้น บทบาทของครูในฐานะเป็นวิศวกรสังคม ที่สำคัญ ๆ มีดังต่อไปนี้

- 1) ครูทำงานวิจัย
- 2) ครูทำงานพัฒนา
- 3) ครูทำงานออกแบบ
- 4) ครูทำงานการผลิต
- 5) ครูทำงานก่อสร้าง
- 6) ครูทำงานควบคุมโรงเรียน
- 7) ครูทำงานทดสอบ
- 8) ครูทำงานการขายและการตลาด

- 9) ครูทำงานบริหาร
- 10) ครูทำงานที่ปรึกษา
- 11) ครูทำงานการศึกษาโดยตรง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าวิศวกรในฐานะเห็นนักวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เน้นการออกแบบประดิษฐ์คิดค้นเครื่องมือเครื่องใช้ให้สังคม ส่วนครูนั้นมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการสร้างคุณภาพคนเพื่อให้คนไปสร้างสังคมต่อไป

2.1.3 บทบาทครูต่อการพัฒนาเยาวชน

งานสำคัญของครูต่อการพัฒนาเยาวชนได้แก่

2.1.3.1 การให้ความรู้ในวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในกาศึกษาเล่าเรียนหรือ การประกอบอาชีพ

2.1.3.2 การให้ความรู้สึกร หมายถึง ความสำนึกว่าอะไรดี อะไรไม่ดี สิ่งใด ควรสิ่งใดไม่ควร รู้คุณรู้โทษ รู้ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ เหล่านี้เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ครูต้อง พยายามกระทำคู่กับการใช้วิชาความรู้ทั่วไป

2.1.3.3 การให้ความคิด หมายถึง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การรู้จักคิด เพื่อแก้ปัญหาส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ รู้จักประเมินการกระทำและเหตุการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน

2.1.4 บทบาทครูต่อการพัฒนาสังคม

การพัฒนาสังคมของครูสามารถทำได้หลายวิธี ดังเช่น

2.1.4.1 การให้การศึกษาคำความรู้แก่ประชาชนทั่วไป อาจจัดขึ้นในรูปแบบของ การฝึกอบรมระยะสั้น หรือการให้ภาษาศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบโรงเรียนก็ได้ นอกจากนี้ ครูยังสามารถให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยผ่านทางนักเรียนไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นได้ด้วย

2.1.4.2 เป็นผู้นำหรือริเริ่ม โดยเป็นการกระตุ้นเร่งเร้าให้ประชาชนตื่นตัวใน เรื่องอาชีพ การปรับปรุงความรู้ที่อยู่ในสังคมและวัฒนธรรม โดยการที่ครูกระทำตนให้เป็นแบบอย่างหรือ ทำให้ดูจนบังเกิดผลดี แล้วให้นักเรียนนำวิชาการนั้นไปเผยแพร่แก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป

2.1.4.3 เป็นผู้ปรับปรุงส่งเสริม โดยครูใช้ความรู้ความสามารถที่มีคุณภาพ ยิ่งขึ้น

2.1.4.4 เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชน เนื่องจากครู-อาจารย์ในแต่ละ สถาบันการศึกษามีจำนวนหลายคน แต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ ความถนัดแตกต่างกันไป จึงเป็นโอกาสของครูที่จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือการทำมาหากินของประชาชน การปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม และ การแก้ปัญหาต่าง ๆ

2.1.4.5 เป็นผู้สร้างความตื่นตัว โดยการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างสัมพันธภาพอันดีกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความตื่นตัวการประกอบ อาชีพ การปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

2.1.4.6 เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานโดยครูเป็นผู้ช่วยเหลือ ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และส่วนกลาง ทั้งนี้ เพราะครูมีความรู้ประสบการณ์มากกว่าชาวบ้าน

2.1.5 บทบาทของครูต่อการพัฒนาการเมืองการปกครอง

การศึกษาช่วยพัฒนาการเมืองการปกครอง ในขณะเดียวกัน การเมืองก็ช่วยพัฒนาการศึกษา ดังนั้น ครูจึงต้องมีบทบาทความสำคัญในด้านนี้เหมือนกัน วิธีการที่ครูสามารถนำมาช่วยพัฒนาการเมืองการปกครองได้ ดังเช่น

2.1.5.1 ให้ความรู้ความเข้าใจความเข้าใจเยาวชนและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.5.2 ฝึกให้เยาวชนในสถานศึกษา นำรูปแบบการปกครองประเทศมาใช้กับการดำเนินกิจกรรมบางอย่างในสถานศึกษาเช่น การจัดตั้งสภานักเรียน การคัดลอกผู้นำกลุ่ม การให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานของโรงเรียน เป็นต้น

2.1.5.3 ครูเป็นตัวแทนของรัฐในการเชิญชวนให้ประชาชนไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง การเลือกตั้ง เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เป็นต้น

2.1.5.4 สร้างค่านิยมในระบอบประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน โดยให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการทำงานในระบบพรรคการเมือง หรือระบบกลุ่ม

2.1.5.5 นำประชาชนในท้องถิ่นมาให้เห็นแก่อำมิส สินจ้าง รางวัล หรือการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในการเลือกตั้งตัวแทนต่าง ๆ

2.1.6 บทบาทของครูต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

วิธีที่ครูสามารถช่วยชาติพัฒนาเศรษฐกิจ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น

2.1.6.1 สอนนักเรียนเต็มความสามารถ และเต็มความตั้งใจต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาในทุก ๆ ด้าน มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ความสูญเสียไปทางการศึกษาจะไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นก็เพียงเล็กน้อย การกระทำเช่นนี้ถือได้ว่าเป็นการช่วยชาติอย่างยิ่งแล้ว

2.1.6.2 ส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน

2.1.6.3 ส่งเสริมด้านกิจกรรมร้านค้าในโรงเรียนอย่างจริงจัง โดยทั้งครูและนักเรียนร่วมกันดำเนินการให้เกิดผลดี

2.1.6.4 ส่งเสริมการออมทรัพย์ของครูและนักเรียน เพื่อสร้างนิสัยในการประหยัดและประชาชนในท้องถิ่น

2.1.6.5 ให้คำปรึกษาแนะนำ กระตุ้นเร่งเร้าหรือริเริ่มงานอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น

2.1.6.6 ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อฝึกอาชีพใหม่ ๆ ให้แก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น

2.1.6.7 ให้ความรู้และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพสมบูรณ์รู้จักหลักโภชนาการที่ถูกต้อง การรักษาความสะอาดการวางแผนครอบครัวสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศชาติบ้านเมือง

2.1.6.8 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาช่วยในการผลิตเพื่อพัฒนาคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่างๆตามวิธีการที่ครูสามารถกระทำได้

2.1.7 บทบาทของครูในการส่งเสริมความมั่นคงทางศาสนาและวัฒนธรรม

ทั้งศาสนาและวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อความอยู่รอดปลอดภัยของสังคมและชาติบ้านเมือง หากสถาบันศาสนาอ่อนแอและถูกทำลายย่อมมีผลกระทบต่อสถาบันอื่น ๆ ด้วย ดังนั้นครูต้องช่วยกันรักษาและส่งเสริมศาสนาให้มีความมั่นคง ด้วยการกระทำต่าง ๆ ดัง ต่อไปนี้

2.1.7.1 มีความเลื่อมใสศรัทธาในศาสนาที่ตนนับถือ

2.1.7.2 ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอนของศาสนาตนนับถือ

2.1.7.3 นำหลักธรรมคำสอนมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้เป็นปกตินิสัย เช่น การปฏิบัติตาม ศีล 5 การทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ด้วยการไม่โลภ ไม่โกรธ และไม่มกมายในบางสิ่งบางอย่าง

2.1.7.4 ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำ เช่น การสวดมนต์ไหว้พระก่อนนอน การทำบุญตักบาตรตอนเช้า เป็นต้น

2.1.7.5 สำหรับชายไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ควรหาโอกาสบรรพชาอุปสมบท และพยายามส่งเสริมให้บุคคลอื่น ๆ ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับศาสนามากยิ่งขึ้นด้วย

2.1.7.6 ศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาติให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2.1.7.7 เลือกว่าวัฒนธรรมที่ดีงามเพื่อนำไปถ่ายทอดให้เยาวชนอย่างเหมาะสมกับระดับชั้นและภูมิปัญญา

2.1.7.8 ศึกษาหาวิธีที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากขึ้น

2.1.7.9 ปรับปรุงเนื้อหาสาระในรายวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างแท้จริง

2.1.7.10 สอดแทรกวัฒนธรรมบางสิ่งบางอย่าง โดยเฉพาะทางด้านคตินิยม ให้แก่ผู้เรียนอยู่เสมอ ในทุก ๆ วิชา

2.1.7.11 ครูอาจารย์ทุกคนต้องได้รับการพัฒนาความคิดและเจตคติที่ดีต่อวัฒนธรรมที่พึงประสงค์อยู่เสมอ

2.1.7.12 ครูอาจารย์ทุกคนต้องร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์อยู่เสมอ ๆ

2.1.7.13 ครูอาจารย์ทุกคนต้องพึงประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างตามวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ เช่น พร้อมใจกันแต่งกายด้วยชุดประจำชาติวันที่กำหนด เป็นต้น

2.1.7.14 ศึกษาค้นคว้าและทำการวิจัยทางวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้วนำผลการวิจัยออกเผยแพร่สู่สาธารณชนให้มีความรู้ความเข้าใจทั่วถึงกัน

2.1.7.15 จัดห้องวัฒนธรรมในสถานศึกษาให้ทั่วถึง เพื่อเป็นที่รวบรวมและเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรม

บทบาทของครู คือ ภาระที่ครูต้องรับผิดชอบ งานที่ครูต้องรับผิดชอบที่สำคัญ คือ การสอนนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเป็นคนดีของสังคม สังคมยกย่องครู ให้เป็นแม่พิมพ์ เป็นทหารเอกของชาติ เป็นกระจกเงาของเด็ก เป็นดวงประทีปส่องทาง และเป็นวิศวกรสังคมก็เพราะครูมีบทบาทต่อสังคม (ยนต์ ชุมจิต. 2546 : 175-186)

2.2 ความสำคัญของครู

อาชีพทุกอาชีพย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมสังคมด้วยกันทั้งสิ้น ยกที่จะกล่าวอ้างอาชีพใดอาชีพหนึ่งมีความสำคัญกว่ากันแต่ถ้าเราพิจารณาเฉพาะอาชีพครูให้ลึกซึ้งและกว้างขวางแล้วจะเห็นว่า ผู้ที่เป็นครูนั้นต้องรับผิดชอบต่อสังคมและชาติบ้านเมือง หากผู้เป็นครูปฏิบัติภาระหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบบกพร่อง ผลกระทบก็จะตกไปถึงความเลื่อมต่อสังคมและชาติบ้านเมือง เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของครู จึงขออัญเชิญพระราโชวาทของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในพิธีราชประทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธ ที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2553 มากกล่าวในที่นี้ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งว่า

“...หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ความคิดและจิตใจแก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติในการข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่า เป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์อนาคตของชาติบ้านเมือง...”

และอีกตอนหนึ่งซึ่งเป็นพระราโชวาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธ ที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า “...อาชีพครูถือว่าสำคัญยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้นจะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อนเพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้านจึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้...”

พระราโชวาททั้งสองพระองค์ที่กล่าวมาเป็นเครื่องยืนยันให้เห็นถึงความสำคัญของบุคคลที่เป็นครูต่อความเจริญของบุคคลและชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้เพราะชาติบ้านเมืองจะมีความมั่นคงอยู่ได้ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธีการพัฒนาคนจะดำเนินไปอย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการศึกษาที่ดี และระบบการศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็เพราะมีครูที่มีคุณภาพ ถ้าหากสถาบันการศึกษาทุกระบบได้ครูที่มีคุณภาพย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่า การพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน จะต้องประสบความสำเร็จภายในเวลาอันสั้นในทางตรงข้าม ถึงแม้ว่าเราจะมีหลักสูตรที่ดี มีอาคารเรียนที่ทันสมัย มีวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาอย่างพอเพียง รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากชุมชนในการจัดการศึกษาอย่างดี แต่ถ้าว่าในสถาบันการศึกษาแต่ละแห่งที่มีครูที่ไร้คุณภาพแล้ว รับรองได้ว่า การพัฒนาการศึกษาการพัฒนาประเทศหลายๆด้าน จะต้องเป็นไปอย่างล่าช้าและอยากยิ่ง (ยนต์ ชุ่มจิต. 2546 : 173-174)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ครูเป็นอาชีพที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูเป็นผู้ปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจเยาวชน ให้เป็นพลเมืองที่ดี และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

3. ความเป็นครูไทยที่สังคมคาดหวัง

การเป็นครูนั้นไม่ใช่ใครที่พอมีความรู้หรือทำทางน่าเชื่อถือก็จะมาเป็นครูได้ ครูเป็นลักษณะที่ผู้ฟังประสงค์จะดำเนินอาชีพนี้ต้องฝึกฝนศึกษาจนเชี่ยวชาญ จนเป็นที่ยอมรับขององค์กรวิชาชีพในระดับหนึ่งเป็นอย่างน้อย ทั้งนี้เพราะครูเป็นทั้งฐานะของบุคคลและวิชาชีพ ที่สังคมคาดหวังว่าต้องมีบทบาท ความสำคัญ หน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณลักษณะ บุคลิกภาพ ค่านิยม จรรยาบรรณ และคุณธรรมที่เป็นแบบอย่างได้ ซึ่งมีนักการศึกษา ได้อธิบายถึงความ เป็นครูไทย ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2547 : 468 - 474) ได้อธิบายถึงความเป็นครูไทย ดังนี้

1) ครูคือมนุษย์ในโลกนี้มีพลโลกอยู่ 2 ประเภทเท่านั้น ประเภทแรกคือคน และประเภทที่สองคือ มนุษย์ พวกที่เป็นคนนั้น เป็นเพียงสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่ง ที่พัฒนาร่างกายและความเป็นอยู่ แต่จิตใจและความรู้สึกนึกคิดหาได้พัฒนาขึ้นมา แต่ละวันจะดำเนินชีวิตไปตามแรงกระตุ้นของสัญชาตญาณ หัวก็กิ้งง่วงกิ้นอน ใครทำให้ขัดใจก็โกรธและทำร้าย เติบโตด้วยการแก่งแย่งแข่งขัน เอาแต่ได้ ให้ไม่เป็น ชัยชนะเกิดขึ้นจากการทำลายผู้อื่น หลงติดอยู่ในกามและเกียรติยศ หัวใจ จงร้อนเร่าทุรนทุรายอยู่ตลอดเวลา คนพวกนี้ถ้ามาเป็นครู ก็จะคิดแต่เพียงว่าทำอะไรถึงจะได้รับ ได้เลื่อนและได้รวย คิดถึงแต่ตัวเอง ซึ่งก็คือผู้รับจ้างสอนหนังสือเท่านั้น คนใดก็ตามที่เริ่มรู้จักวิเคราะห์และปรับปรุงตนเองได้ ฝึกฝนอบรม กาย วาจาและใจให้ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักความพอดีและไม่ประมาท รู้จักเป็นผู้ให้และเป็นผู้ที่รักคนอื่นมากกว่าตนเอง ฝึกการใช้สติปัญญาความรู้ที่มีอยู่ เพื่อการสร้างสรรค์มากกว่าทำลาย เห็นคุณค่าของเพื่อนมนุษย์ คุณค่าของธรรมชาติแวดล้อม และ คุณค่าของการพัฒนาตนตามทำนองคลองธรรม ชีวิตและจิตใจอยู่เหนือสัญชาตญาณ สามารถระงับอารมณ์อันป่าเถื่อนลงได้ เป็นผู้มีจิตใจสูง และมีจิตใจอิสระเป็นมนุษย์ที่แท้จริงนั่นเอง ครูที่เป็นมนุษย์เท่านั้น จึงจะเป็นครูดีเด่นได้

2) ครูคือกัลยาณมิตร ความเป็นกัลยาณมิตรนั้น กว้างไกลและลึกซึ้งยิ่งกว่ามิตรแท้ เพราะนอกจากจะเป็นเพื่อนที่มีความจริงใจต่อกันและกันแล้ว กัลยาณมิตรยังเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้เกิดความเจริญอย่างชอบธรรม ครูที่ยืนสอนคนเดียวทุกวัน ๆ นั้นเป็นเพียงผู้บอกริชาแต่ครูที่มองตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและเห็นว่านักเรียนนั้นคือมนุษย์ที่มีหัวใจมีความรู้สึกนึกคิดมาอยู่กับครูที่โรงเรียนด้วยความหวังว่าครูจะทำงานหนักและมีความรับผิดชอบที่จะจัดกระบวนการและกิจกรรมทุกอย่างให้ลูกศิษย์ของตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แข็งแรง มีความรู้ ความสามารถ ความคิดและความดีเมื่อนักเรียนเดินมาหาครูนั้นย่อมหวังว่าจะได้พบมนุษย์คนหนึ่ง ที่จะให้ความรักและความรู้ความคิดที่สูงและกว้างไกล ที่จะพึงพาได้ ที่จะช่วยให้เข้าใจเมื่อสงสัยช่วยให้เย็นเมื่อเดือดร้อน ช่วยให้เห็นทางสว่างเมื่อมืดมนช่วยให้เลือกตัดสินใจว่าเมื่อมาหาครูจะพบกับรอยยิ้มหัวใจของครูจึงเป็นหัวใจของมิตรคือดวงใจ เทียงตรงเปี่ยมด้วยวิชาและกรุณาต่อศิษย์

3) ครูคือผู้นำทางปัญญา วิญญานคือความรู้แจ้งที่หยั่งรู้อะไรคือสิ่งผิดชอบชั่วดี อะไรคือบุญและบาป อะไรคือความจริงและความเท็จ และอะไรคือความวิวัฒนาการและความวิบัติ ผู้ที่จะมีวิญญานเช่นนี้จะต้องได้รับการฝึกหัดเกลาได้รับการสั่งสอนฝึกฝน ให้รู้จักภาวะที่แท้ของธรรมชาติ หน้าที่และกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ การปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติและประจักษ์ผลที่เกิดจากการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ นักเรียนจะมีปัญญาและวิญญานที่ดีได้ก็ต่อเมื่อครูเป็นผู้รู้แจ้งรู้จริงและคิดชอบแล้วสามารถเป็นผู้นำทางที่ถูกที่ควรให้เจริญรอยตามครูจึงเป็นแบบอย่างและเป็นแม่พิมพ์ แต่ครูจะไม่ครอบงำและบังคับให้ศิษย์เป็นทาสความคิดของครูแต่จะต้องเดินด้วยวิธีและท่าทางของตนเอง ถ้าครูนำทางให้ถึงที่หมายอันพึงประสงค์ของหลักสูตรได้ครูก็ได้ทำหน้าที่สมบูรณ์แล้ว

4) ครูคือผู้มีศาสตร์และศิลปะ ผู้ที่เป็นครูต้องสามารถประกาศได้ว่า วิชาครูนั้นเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งเป็นศาสตร์ที่มีพื้นฐานที่มั่นคงแน่นมีหลักการและทฤษฎี มีวิธีการและแนวปฏิบัติสามารถวิจัยและพัฒนาให้เกิดความรู้ใหม่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด การเป็นครู คือ การพัฒนา คุณภาพชีวิต อะไรก็ตามที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจะต้องมีคุณ (คือประโยชน์) มีงาม (คือความประณีตละเอียดอ่อนเป็นระเบียบ) และมี ความดี (คือ คุณธรรม) ศิลปะการสอน ศิลปะของการสร้าง

ความสัมพันธ์ ศิลปะของการกลมกลืนจิตใจและความประพฤติเป็นคุณงามความดีที่ครูต้องสร้างและสั่งสมเอาไว้ตลอดชีวิตครู

5) ครูคือผู้ที่ดำรงและค้ำจุนความเป็นไทย ครูเป็นกลุ่มบุคคลที่ต้องตราตรำต่อสู้กับความเขลา ความไม่รู้ ความจนตรอกทางความคิด การรู้จักมองคนอื่นและศึกษาแนวคิดของผู้อื่นนั้น เป็นสิ่งที่ดีแต่ครูไทยต้องเป็นคนที่มีหลักและมีความเป็นไทยครูไทยต้องรู้ว่าประวัติและความเป็นมาของการสอนแบบไทยแท้ ๆ นั้นเป็นอย่างไร คุณค่าอันสูงส่งของการศึกษาไทยนั้นอยู่ที่ไหน จะจัดการสอนโดยนำเอาปรัชญาของไทยมาใช้ได้อย่างไร ผสมผสานกับหลักของสากลอย่างไรจึงจะเกิดวิธีการอันกลมกลืนเหมาะสมกับสภาพเด็กไทยและชุมชนไทยในยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาการและเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันย่อมเปลี่ยนวิถีชีวิต วิถีสังคมและวิถีแห่งวิชาชีพไปบ้างตามสมควร

อมรวิรัช นาคทรพรพ (2540 : 121 - 123) รายงานสรุปว่า ครูในยุคโลกาภิวัตน์นั้นต้องเป็นทั้งผู้ให้ความรู้ ผู้ให้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้และผู้จุดไฟแห่งการเรียนรู้ ฉะนั้นครูจะต้องเป็นผู้รอบรู้ในเนื้อหาวิชา ครูจะต้องแตกฉานในทักษะและวิหาคำความรู้สมัยใหม่และเป็นผู้ที่มีหูตากว้างขวางเกี่ยวกับแหล่งความรู้ต่าง ๆ อีกทั้งยังต้องเป็นนักจิตวิทยาคนที่ดีสามารถกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนให้เด็ก ๆ ได้อีกด้วย

เพิ่มวุธ บุบผามาตะนัง (2542 : 22 - 26) กล่าวถึง ลักษณะครูในยุคโลกาภิวัตน์ไว้ดังนี้

1) มีความรู้ด้านข้อมูลด้านเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ ซีดีรอม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น เพราะสิ่งเหล่านี้มีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น เป็นแหล่งความรู้สำหรับครูและนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา

2) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม สนใจใคร่รู้ ค้นคว้า วิจัย พัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่อยู่เสมอ

3) มีหัวใจเป็นนักปราชญ์ มีทักษะในการพูด ฟัง อ่าน เขียน รู้จักปรับบทบาทด้านต่าง ๆ ให้สมดุล

4) เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

5) จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น ยึดรูปแบบการสอนแบบซิปปา (CIPPA)

6) ประกอบด้วยคุณธรรมและจริยธรรม

7) วัตถุประสงค์และประเมินผลนักเรียนตามสภาพที่แท้จริง

ชนาธิป พรกุล (2543 : 6 - 7) กล่าวถึงความเป็นครูว่าควรมีคุณสมบัติ ที่สรุปได้ดังนี้

1) มีความรอบรู้ในเนื้อหาวิชาอย่างลุ่มลึก

2) ติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีสอนตลอดเวลา ครูจึงต้องเป็นสมาชิกของสมาคมหรือชมรมทางวิชาการ

3) เป็นแบบอย่างในการคิดการทำ

4) เป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้

- 5) เป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 6) เป็นผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ
- 7) เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

สุทธิพร คล้ายเมืองปัก (2543 : 38 - 39) ได้กล่าวถึงครูว่าต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) สอนนักเรียนได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริงประเมินและปรับปรุงตนเองได้
- 2) เป็นผู้อำนวยการเรียนรู้
- 3) เป็นนักวางแผนชั้นยอด เป็นนักคิดชั้นเยี่ยม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- 4) เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้ทันข่าวสารใหม่ ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ ด้วยการหาข้อมูล

ผ่านสารสนเทศใหม่ ๆ

- 5) สามารถปรับตัวให้เข้ากับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544 : 17) ได้กล่าวถึงครูในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนี้

1) ครูในอนาคตต้องเป็นนักเทคโนโลยีสารสนเทศไปในตัวด้วย เป็นเทคโนโลยีที่เป็นสหายนีทกับการศึกษาในปัจจุบันและการเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ ๆ ในปัจจุบัน ล้วนแต่ต้องอาศัยเทคโนโลยีด้านนี้ทั้งสิ้น

2) ครูในอนาคตต้องเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ อันเป็นภาษาสากลที่จะช่วย ถอดรหัสความรู้ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นอินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย หรือโปรแกรม คอมพิวเตอร์อื่น ๆ

3) ครูในอนาคตต้องติดตามความก้าวหน้าในเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา ในอนาคตอาจมีสภาพอินเทอร์เน็ต หรือชมรมครูอินเทอร์เน็ตที่เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเทคนิคใหม่ ๆ ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

4) ครูในอนาคตต้องเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ชั้นเลิศที่สามารถพัฒนาศิษย์ให้ก้าวทันความรู้และปรับตัวกับชีวิตยุคโลกาภิวัตน์ได้

ทำนองเดียวกับวิชาชีพต่าง ๆ ในยุคนี้ที่ทุกอาชีพต้องปรับตัวแล้วปรับตัวอีกตลอดเวลาตามสภาวะที่แปรเปลี่ยนไป ส่วนที่ต่างจากบางวิชาชีพก็คือวิชาชีพการสอนในอนาคตนั้น มีช่องทางที่สดใส เฉกเช่น นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยยกระดับมาตรฐานการดำเนินชีวิตนั้นก็ยิ่งช่วยส่งเสริมศักยภาพในการปฏิบัติงานทางการศึกษา นักการศึกษาต้องมุ่งมั่นที่จะนำพลังและการสร้างสรรค์มาสู่ห้องเรียน ในทำนองเดียวกันสำหรับครู นอกจากจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับศิษย์แล้วครูต้องเป็นผู้มีสัมพันธภาพที่ดีเยี่ยมกับศิษย์เพราะเด็กย่อมรักห้องเรียนที่สอน โดยผู้ที่คำนึงถึงความรู้สึกและศักยภาพของตน

4. วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้ต้องพัฒนาวิชาชีพครูพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 7 ครู ศึกษารายและบุคลากรทางการศึกษานั้นมุ่งให้ความสำคัญกับการยกระดับวิชาชีพครู และให้ความสำคัญกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จจากเจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก็ให้ความสำคัญและถือว่าครูเป็นผู้มีความสำคัญต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศชาติ จึงมีบทบัญญัติว่า ครูซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพหลัก

ด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ต้องผ่านระบบการควบคุมเพื่อให้เป็นครูอาชีพ เช่น การให้มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ มืองค์กรวิชาชีพครู มีมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพรวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้เป็นครูอาชีพอย่างแท้จริง โดยมีกลไก ที่จะส่งเสริมให้ครู มีการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องมีระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและกฎหมายว่าด้วย เงินเดือนมีค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกื้อกูลอื่นเพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอและเหมาะสม กับฐานะทางสังคมและวิชาชีพเป็นการเฉพาะการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มี คุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

วิชาชีพต่างจากอาชีพธรรมดาทั่วไป คนที่มีอาชีพธรรมดานั้นมุ่งทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีพ เพื่อการดำรงชีวิต แต่ยังไม่ใช้วิชาชีพเพราะผู้ที่มีวิชาชีพนั้นจะต้องมีความรู้ขั้นสูงเป็นมืออาชีพ และเมื่อ มีวิชาความรู้ขั้นสูงแล้วยังไม่พอสอดต้องเป็นคนประกอบอาชีพแล้วทำหน้าที่เป็นที่น่านับถือ มีเกียรติมี ศักดิ์ศรีมากกว่าวิชาชีพจึงเป็นการประกอบอาชีพอันมีฐานะอยู่ที่ความรู้สูงที่ประกอบ ให้มีเกียรติมี ศักดิ์ศรี คือ จรรยาบรรณ จรรยาบรรณบวกกับวิชาความรู้ความสามารถทำให้เกิดเกียรติและศักดิ์ศรี ของวิชาชีพ (พิภพ วังเงิน. 2545 : 16) จากเหตุผลข้างต้นเห็นได้ว่าอาชีพครูถือเป็นอาชีพที่เป็น วิชาชีพชั้นสูงเนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพของตนเอง ต้องใช้ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญและความเชี่ยวชาญพิเศษมาบริการสังคมเพื่อสร้างสรรค์คนใหม่ ความรู้ไปพัฒนาประเทศ สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า ครูมี อชีพเป็นครูคุณภาพและพร้อมที่จะเรียนรู้ ส่งเสริมชี้แนะให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและ เป็นผู้รับในการเรียนรู้ ครูมืออาชีพเป็นครูที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูเพื่อยกมาตรฐานวิชาชีพครู ให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง ครูมืออาชีพเป็นครูที่มุ่งพัฒนา ประเมินและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งปฏิบัติตนตามจรรยาวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและผู้อื่น มีการจัดการเรียน การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแข่งขัน มีความเป็นไทยในความเป็น สากกล เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่ามีเอกสาร ที่เกี่ยวข้องของ ดังนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)

เน้น ความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต การใช้และ การส่งเสริมพัฒนาครู โดยเฉพาะการพัฒนาครูได้กำหนดเป็นนโยบาย ดังนี้ เร่งรัดให้มีการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรโดยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งพัฒนาให้สามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการแบ่งเบาภาระและสนับสนุนการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิรูป กระบวนการพัฒนาครูที่มีอยู่ควบคู่กับกระบวนการผลิตครูเพื่อให้ได้คนดี คนเก่งมาเป็นครูโดยการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาวิชาการและทักษะในการถ่ายทอดความรู้ที่มีระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูรู้เท่าทันความก้าวหน้าทางวิทยาการอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. 2550 : 52 - 54)

2. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) เพื่อให้การพัฒนาวิชาชีพครู มีความ ต่อเนื่องและเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเฉพาะด้านการพัฒนาครู ได้กำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาครูประจำการอย่างต่อเนื่องโดยครูทุกคนต้องได้รับการพัฒนา ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างน้อยในทุก ๆ 5 ปี เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เสนอมาตรการเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านการพัฒนาครู

ดังนั้น ให้อบรมและพัฒนาครูประจำการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเร่งปรับระบบการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ผลិតครู คณาจารย์และบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้มีปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการและได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวนโยบายด้านการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันระดับนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ. 2545 : 15 - 18)

จะเห็นได้ว่าความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาส่งเสริมให้ครูเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องทั่วถึงและทันการณ์ต่อสภาวะสังคม การเมืองและเศรษฐกิจของประเทศและของโลก ซึ่งกฎหมายและแผนพัฒนาสำคัญดังกล่าวข้างต้น ได้นำกรอบแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ การยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและการศึกษา คือ เครื่องมือของการพัฒนาคนโดยถือว่าสังคมเขามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามภารกิจในการพัฒนาคนคงจะไม่พ้นครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในสถานศึกษาทุกแห่ง ครูจึงต้องมีภาระในการสร้างคนไทยแบบใหม่ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่เรียนรู้ ในขณะที่ตัวของตัวเองก็ต้องเป็นครูแบบใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะมีความสามารถสูงสามารถจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนโดยตัวครูเองสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และคนในชุมชน กล่าวได้ว่า ครูคือปัจจัยของความสำเร็จในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและเป็นผลให้เกิดคุณภาพของประชากรในสังคมแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูไทย

3. นโยบายเกี่ยวกับครูในประเทศไทยบริบทต่าง ๆ อันสืบเนื่องมาจากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนพัฒนาการศึกษาชาติ ฉบับที่ 5 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากร ทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และสถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของชาติอันมีอิทธิพล

ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในวิชาชีพครูในประเทศไทย จึงได้มีมาตรการหลักให้เร่งรัดการปฏิรูป 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาครู การประเมินคุณภาพครู การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู การตอบแทนและการยกย่องครู โดยมีองค์กรวิชาชีพครูเรียกว่า “คุรุสภา” กำกับดูแลและกำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งครูผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติปฏิบัติตามประกอบด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2549 : 12 - 19)

3.1 มาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพ (สำหรับครู)

3.1.1 มาตรฐานความรู้ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีความรู้ ดังต่อไปนี้

- 3.1.1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู
- 3.1.1.2 การพัฒนาหลักสูตร
- 3.1.1.3 การจัดการเรียนรู้
- 3.1.1.4 จิตวิทยาสำหรับครู
- 3.1.1.5 การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
- 3.1.1.6 การบริหารจัดการในห้องเรียน
- 3.1.1.7 การวิจัยทางการศึกษา
- 3.1.1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- 3.1.1.9 ความเป็นครู

3.1.2) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

- 3.1.2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- 3.1.2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ

3.2 มาตรฐานการปฏิบัติงาน ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน
- 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงนักเรียน
- 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
- 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3.3 มาตรฐานการปฏิบัติตนหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประกอบด้วย

3.3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ

3.3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรักศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องรักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะนิสัยที่ถูกต้องงดงามแก่ศิษย์ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความ

สามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งกาย วาจา ใจ ไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.3.5 จรรยาบรรณต่อสังคมผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สรุปได้ว่า มาตรฐานวิชาชีพเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ครูต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตนซึ่งเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูหรือการต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพโดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูดังกล่าวข้างต้น ฉะนั้นครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

5. ลักษณะของครูที่ดี

สังคมคาดหวังว่า “ครู” คือ แบบอย่างที่ดีของศิษย์เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคม ผู้ดำเนินอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิชาการตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ และครูยังต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของอาชีพ สังคมไทยให้ความสำคัญและความคาดหวังแก่บุคคลที่ยึดอาชีพเป็นครูว่าควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูงเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ดังนั้นคุณลักษณะของครูอาจารย์ จึงจำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง ดังพระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ) (2529 : 47 - 62) ได้กล่าวถึงครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กว่า ครูนั้นมิใช่จะมีหน้าที่สอนหนังสือเพียงอย่างเดียวหากแต่จะต้องเป็นผู้นำทางวิญญาณของเด็ก กล่าวคือ จะต้องทำจิตใจของเด็กให้เจริญงอกงามด้วย ดังนั้นครูผู้สอนเองจึงต้องมีวิญญาณของความเป็นครู ซึ่งหมายความว่าครูต้องมีเจตนาธรรมหรือมีจิตใจในการเป็นครูที่แท้จริง การที่จะมีจิตใจหรือวิญญาณแห่งความเป็นครูก็คือมีธรรมะนั้นเอง ครูที่มีธรรมะก็ถือเป็นครูที่แท้จริง การที่นักเรียนจะเป็นคนดีมีคุณภาพที่สังคมต้องการได้นั้นก็ต้องถือและปฏิบัติตามแบบอย่างของผู้เป็นครูสำหรับธรรมะที่แสดงถึงความเป็นครูก็คือความเสียสละ ครูต้องยอมเสียสละเพื่อหน้าที่และเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของพระมหาอดิสร (ถิรสีโล) (2540 : 55) ที่กล่าวว่า คุณธรรมของครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพราะคุณธรรมเป็นเครื่องประกัน คุณภาพของครู ศิษย์จะเคารพยำเกรงเชื่อถือผู้ปกครองจะมีความเคารพและศรัทธาสถาบันวิชาชีพครูจะมีความเจริญก้าวหน้า สังคมและประเทศชาติจะรุ่งเรืองและมั่นคงย่อมต้องอาศัยคุณธรรมของครูเป็นปัจจัยสำคัญ ฉะนั้นครูกับคุณธรรมจึงเป็นของคู่กัน หากครูขาดคุณธรรมเมื่อใดก็ไม่ผิดอะไรกับนักบวชที่ไร้ศีลธรรม ซึ่งนักการ

ศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีได้ ดังนี้

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2540 : 49) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูโดยการศึกษาวิเคราะห์ประวัติครูดีเด่นจากหนังสือประวัติครู จำนวน 24 คน พบว่า คุณลักษณะเด่นของครูที่ดีอันเป็นลักษณะกว้าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. มีความตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ
2. มีความขยันขันแข็ง
3. มีความเสียสละ
4. เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
5. อุทิศเวลาให้งานราชการ
6. มีกิริยา มารยาทเรียบร้อย
7. มีเมตตา กรุณา มีความซื่อสัตย์สุจริต
8. มีอารมณ์แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ดี มีอัธยาศัยดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นผู้ที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความรักศิษย์ ห่วงใยเอาใจใส่ต่อศิษย์ ถ่ายทอดความรู้ให้ศิษย์โดยไม่ปิดบังอำพราง
9. มีจิตใจโอบอ้อมอารี ประกอบแต่กรรมดี วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดี เป็นคนที่เฉลียวฉลาด เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม
10. เป็นคนไม่ถือตัว มีความมักน้อย มีจิตใจแน่วแน่มั่นคง มีความกล้าหาญ
11. มีความคิดกว้างไกล มีความสุขุมรอบคอบ มีความกตัญญู มีความยุติธรรมแก่

ทุกคน

12. ทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีความมัธยัสถ์ เป็นคนตรงต่อเวลา
  13. ให้เกียรติยกย่องผู้อื่น มีน้ำใจนักกีฬา มีความเลื่อมใสในศาสนาอย่างจริงจัง
  14. ความเป็นผู้นำ มีขันติ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีระเบียบวินัย
- สมเชาว์ เกษประทุม (2545 : 8) ได้กล่าวถึง 20 คุณลักษณะของครูที่เด็กต้องการ

ดังนี้ คือ

1. มีใจกว้างเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และรับฟังความคิดเห็น
2. มีความประพฤติดีทั้งในและนอกห้องเรียน
3. มีความยุติธรรมไม่ให้คะแนนลำเอียง
4. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเด็กมากเกินไป
5. ไม่แต่งตัวฉูดฉาด ฟุ่มเฟือยใส่เสื้อผ้าสั้นจู้ หรือใส่น้ำหอมมากเกินไป
6. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า และมีอุปกรณ์การสอน
7. ไม่ปกปิดความรู้แก่ศิษย์
8. ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา
9. เข้าห้องสอนตรงเวลา และรักษาเวลาสอน
10. มีอารมณ์ขัน สนุก ร่าเริง
11. ไม่บังคับจิตใจนักเรียน
12. ไม่ด่านักเรียนไปถึงพ่อแม่วงศ์ตระกูล
13. ความเป็นผู้นำ คุมครองเด็กได้
14. ไม่ผูกพยาบาทนักเรียน

15. ให้นักเรียนได้พูดคุยบ้าง ไม่บังคับให้เด็กนั่งนิ่งตลอดชั่วโมง
16. ไม่ดูถูกเหยียดหยาม นักเรียนที่ยากจนและเรียนไม่เก่ง
17. ไม่พูดจาหยอกล้อเด็กมากเกินไปจนเด็กเหลิง
18. ให้คำตอบแก่นักเรียนทุกครั้งที่ถาม แม้ตอบไม่ได้ก็ไปค้นคว้ามาให้
19. ชยัน สอนดี ความรู้ดี ไม่หัวเก่า
20. ให้คำแนะนำแก่เด็ก เด็กปรึกษาเรื่องส่วนตัวได้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2541 : 168 - 170) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ครุฑไว้ ดังนี้ ครูเป็นคนที่เก่งที่สุดในสังคมเพราะเป็นผู้ที่ต้องสอนทุกคนในสังคม ครูจะต้องได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการเฉลี่ยมากกว่าค่าตอบแทนอาชีพอื่น ๆ ในสังคม เพราะเป็นอาชีพที่มีความสำคัญและจงใจให้คนในสังคมเก่งและปรารถนาเรียนสาขาวิชาชีพครู ครูเป็นนักศึกษาหาความรู้อยู่เสมอเพื่อให้ก้าวหน้าตามพรมแดนความรู้ด้านการสอนและวิชาการที่ตนสอน ครูเป็นแบบอย่างชีวิตที่ดีของคนในสังคม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมให้คนในสังคมเรียนแบบพฤติกรรมที่ดี ครูมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลเพื่อให้เป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้และก้าวหน้าด้านความเจริญก้าวหน้าของโลกและเปิดใจกว้าง ไม่ปิดกั้นตนเอง ขอบวางแผนการดำเนินชีวิตล่วงหน้า

สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล (2542 : 21) ได้กล่าวถึงครูในยุคปฏิรูปการศึกษาว่า ครู ที่สังคมต้องการ คือ ครูที่มีจิตสำนึกและวิญญานความเป็นครู ครูต้องเป็นทั้งผู้สอนและผู้เรียน ตลอดชีวิต คุณลักษณะของครูไทยจำเป็นที่สุดคือ มีคุณธรรมและจรรยา มีความรักและศรัทธา ในวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบ มีความเมตตากรุณา มีความรู้ในวิชาชีพครู มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา

สวัสดิ์ ตีชีน (2542 : 24 - 30) ได้ให้คุณลักษณะของครูไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. Training คือ ครูต้องสอนหรืออบรม
2. Easiness คือ ครูควรจะมีความเป็นอยู่เรียบง่าย ไม่ฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ
3. Ability คือ ครูต้องเป็นคนที่มีความสามารถมีความรอบรู้หลายด้าน
4. Courtesy คือ ครูควรจะต้องเป็นคนที่สามารถไว้วางใจได้
5. Honesty คือ ครูควรจะต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต
6. Effectiveness คือ ครูควรจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ
7. Responsibility คือ ครูจะต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบดี
8. Smartness คือ ครูควรจะต้องเป็นคนฉลาด ฉลาดในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า

หล่อหรือสวย แต่หมายถึงความเป็นคนที่มีบุคลิกดีจะพูดจาหรือแต่งตัวก็เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีปฏิภาณไหวพริบที่ดี มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาหรือเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีของ ดิเรก พรสีมา และคนอื่น ๆ (2541 : 35 - 36) ได้กล่าวถึง ลักษณะครุฑที่ดีไว้ พบว่า

1. ด้านคุณลักษณะ
  - 1.1 มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนเองอยู่

เสมอ

1.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน ทั้งด้านศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัยและอุปนิสัย

1.3 ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

1.4 มีความเมตตาแก่ศิษย์และเห็นคุณค่าของศิษย์

1.5 มีสภาพสมบูรณ์

1.6 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการและสามารถใช้กระบวนการคิด

วิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

1.7 มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสามารถเป็นผู้นำชุมชนได้

1.8 สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ภาษา และการวิจัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเอง

1.9 สามารถพัฒนาตนเองให้เห็นครูแบบใหม่ในระบบสากลได้ คือ

1) เป็นครูที่เน้นความหลากหลายเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนเป็นหลัก แนะนำผู้เรียนสามารถพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและสร้างสรรค์ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

2) รู้วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เพราะการศึกษายุคใหม่เป็นการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

3) เป็นครูที่ต้องไปหานักเรียนมากขึ้น เข้าเยี่ยมชุมชนได้มากขึ้น

2. ด้านความรู้

2.1 มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีในศาสตร์ความรู้มาสู่การปฏิบัติได้ ทั้งการปฏิบัติในระดับสากลและระดับท้องถิ่น

2.2 มีความรู้ด้านการวิจัย วิทยาการคอมพิวเตอร์และภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้

2.3 มีความรู้ด้านเทคนิคการสอนจิตวิทยา การวัดผลและประเมินผลและสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 รู้ข่าวสารรอบตัวและเรื่องราวในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้

3. ด้านการถ่ายทอดความรู้

3.1 สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือใช้ในการเรียนรู้ต่อไป

3.2 สามารถอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัย รวมทั้งรักในความเป็นประชาธิปไตยเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข

3.3 สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนใฝ่รู้และก้าวหน้าทันเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอและสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3.4 สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมองกว้างคิดไกลและมีวิจารณญาณที่จะวิเคราะห์และเลือกใช้ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

3.5 พัฒนาให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของชุมชนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาชุมชนและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้

พนัส หันนาคิน (2542 : 48 - 55) ได้กล่าวถึงครูที่ดีในทรรศนะนักการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. คุณสมบัติที่ดี ครูที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้ คือมีความประพฤติดี มีสติปัญญาสูง มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีสุขภาพจิตที่ดี มีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพที่ดี ความตรงต่อเวลาและมีเจตคติต่อนักเรียนที่ดี มีความสามารถในการพูด
2. คุณสมบัติด้านงานอาชีพ ครูที่ดีควรมีคุณสมบัติ ดังนี้ มีความรู้ในวิชาที่สอนมีความสามารถในวิชาที่สอน มีความคิดริเริ่ม มีความสนใจต่องานอาชีพ
3. ความสามารถในการดำเนินการสอน ได้แก่ มีความสามารถที่จะปรับบทเรียนให้เข้ากับนักเรียน ความสามารถที่จะเข้าใจนักเรียนและความสามารถในการดำเนินการสอน
4. ความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ต่อคณะครูด้วยกัน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคคลภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ก : 7) ได้กำหนดตัวชี้ลักษณะของครูที่ดี ไว้ตามลำดับดังนี้

1. ต้องมีความรักและมีความเข้าใจเด็ก มีความเมตตา ปรารถนาดีและรักเด็ก
2. ยิ้มแย้ม แจ่มใส น่าศรัทธา มองโลกในแง่ดี
3. เสียสละ อุทิศเวลา เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและเห็นแก่ประโยชน์ที่เกิดกับเด็กมากกว่าของตน
4. พัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
6. ซื่อสัตย์ อุดมดี มีความขยันหมั่นเพียร จริงใจ ตั้งใจค้นหาศักยภาพของเด็ก
7. ตั้งใจสอน มีความสามารถในการปฏิบัติการสอน มีการพัฒนาผลงานอย่างต่อเนื่อง
8. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถวิเคราะห์หลักสูตรเชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม ในชีวิตจริงในการจัดการเรียนการสอน
9. ตรงต่อเวลา จัดสรรเวลาและกิจกรรมอย่างเป็นระบบ
10. มีความรับผิดชอบมุ่งมั่นแก้ไขปัญหาลูกศิษย์นักเรียนเป็นรายบุคคล
11. รักและศรัทธาในวิชาชีพ
12. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายและวางตนอย่างเหมาะสม
13. ยอมรับความคิดเห็นและความสามารถของคนอื่น
14. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและเชื่อว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพในการเรียนรู้
15. เป็นนักประสานร่วมมือกับชุมชนได้อย่างสร้างสรรค์

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2543 : 2 - 13) ได้สรุปและสังเคราะห์ลักษณะของครูที่ดีตามพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระราชทานแก่ครุอาวุโสของคุรุสภาเพื่อ เป็นหลักปฏิบัติ 4 ประการ คือ

1. ครูต้องมีความรักและเมตตาต่อศิษย์หรือผู้เรียน
2. ครูต้องมีความเสียสละและอดทน
3. ครูต้องทำความดีเพื่อความดี มิใช่เพื่อยศศักดิ์ ความร่ำรวยหรือประโยชน์ทางวัตถุ

อื่นใด

4. ครูต้องถึงพร้อมด้วยความรู้ ความดีและความสามารถ

แฮสของ แอนด์ วีค (ธีรศักดิ์ อัครบวร. 2544 : 66 – 67 ; อ้างอิงมาจาก Hessong and Weeks. 1987 : 425 - 457) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรอบรู้ (Being Knowledge Able) มีความรู้ ความเข้าใจในวิชาการต่าง ๆ
2. เป็นผู้มึอารมณ์ขัน (Being Humorous) คือ ผู้ที่สามารถสอดแทรกอารมณ์ขันหรือทำให้การสอนสนุกสนาน
3. เป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นผ่อนปรน (Being Flexible) การมีความสามารถในการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนสภาพการณ์ให้เหมาะสมกับการสอนได้
4. เป็นผู้มีความตั้งใจทำงานให้ถึงขีดสุด (Being Upbeat) เป็นผู้ที่ยินดีในภารกิจทางการสอนไม่มองว่าการสอนเป็นเพียงภารกิจที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้นแต่จะยินดีเมื่อได้สอน
5. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ (Being Honest) ความซื่อสัตย์จริงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ศิษย์เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ
6. เป็นผู้มีความชัดเจน (Being Clear and Concise) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารทั้งการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน
7. เป็นคนเปิดเผย (Being Open) เป็นคนที่ไม่ทำตัวลึกลับเจ้าเล่ห์ ไม่หน้าไหว้หลังหลอก เต็มใจเปิดเผยให้ผู้อื่นรับรู้
8. เป็นผู้มีความอดทน (Being Patient) เป็นผู้มีความเพียรพยายามหรือขยันขันแข็ง และอดทนต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของศิษย์อีกด้วย
9. เป็นแบบอย่างที่ดี (Being a Role Model) ครูเป็นบุคคลที่ต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม
10. เป็นผู้สามารถประยุกต์ทฤษฎีไปปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice) การนำเอาความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนไปใช้ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น บางครั้งสภาพการจริงไม่เหมือนกับทฤษฎีที่เรียนมา ครูต้องสามารถประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ได้เหมาะสม
11. เป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self Confident) ครูต้องสามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง โดยการสั่งสมประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอนให้มากที่สุด ครูต้องเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนสอนด้วย

12. เป็นผู้มีความสามารถในศิลปะวิทยาการหลาย ๆ ด้าน (Being Diversified) ครูที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีความรู้และความสามารถในวิทยาการอื่น ๆ ด้วย ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวจะช่วยให้ผู้ที่ประกอบวิชาชีพครูอาจจะต้องใช้เพื่อช่วยให้งานในหน้าที่ครูมีประสิทธิภาพ

13. เป็นผู้แต่งกายเหมาะสมและมีสุขอนามัยส่วนบุคคลดี (Being Well Groomed and Having Personal Hygiene) ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องแต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสะอาดอยู่เสมอ

นอกจากนี้สุขอนามัยส่วนบุคคลของครูเป็นสิ่งสำคัญทั้งสุขภาพทางร่างกาย และจิตใจ สุขภาพของครูมีผลให้การสอนประสบความสำเร็จด้วยดีจรรยาบรรณของครู

จากลักษณะของ “ครูดี” ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ครูดีในอุดมคติของสังคมยุคปฏิรูป การศึกษาต้องกระทำตามลำดับ ดังนี้ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณครู มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมปัจจุบัน ศรัทธาในอาชีพครู ห่มเทเอาใจใส่สั่งสอนศิษย์ อดทน ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ รับฟังปัญหาของผู้อื่น มีความรู้ทางวิชาการเป็นเลิศจากกระแสพระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี (อัมพร พงษ์กัสนานันท์. 2547 : 1) ในวันครูโลกที่จัดขึ้น ณ หอประชุมคุรุสภา เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 ความตอนหนึ่งว่า “แม้ในปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารจะก้าวหน้า ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนแต่ก็ไม่สามารถทดแทนครูได้ เพราะการศึกษาไม่ใช่เป็นเพียงการรับรู้ การบันทึกข้อมูลข่าวสารเท่านั้นแต่มีสิ่งที่สำคัญกว่าคือ การอบรม บ่มนิสัยให้แต่ละคนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีน้ำใจที่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ซึ่งส่วนนี้ ต้องใช้คนสอนเท่านั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “ครู” เป็นผู้ที่มีบทบาทอันสำคัญที่จะทำให้บุคคล มีความเจริญงอกงามในทุกด้านผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงพยายามเลือกเฟ้นบุคคล ที่เหมาะสมเข้ามาเป็นครูเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพจริง ๆ เป็นการพัฒนากำลังคนของ ประเทศให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น

ลักษณะของครูที่ดี ตามทัศนะต่าง ๆ ดังกล่าว ส่วนใหญ่จะมีทัศนะที่คล้ายคลึงกัน สรุปลักษณะของครูที่ดี เป็นลักษณะสำคัญ ๆ 3 ด้านได้ดังนี้

1. ภูมิรู้ ได้แก่ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นต้น

2. ภูมิธรรม ได้แก่ การประพฤติดี กระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา และใจ ครูต้องมี จรรยาบรรณและคุณธรรมสูง

3. ภูมิฐาน ได้แก่ บุคลิกภาพดี พุดจาไพเราะนุ่มนวล น้ำเสียงชัดเจน มีลักษณะ เป็นผู้นำ เป็นต้น ครูต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศทุกวัย ทุกชนชน สรุปได้ว่า ลักษณะของครูที่ดีต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของ สังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคม ธรรมชาติของอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้อง สัมผัสกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ฉะนั้น ครูจึงต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ ด้วยการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

6. จรรยาบรรณวิชาชีพครู

1. ความหมายของจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณเป็นคำสมาส ระหว่าง “จรรยา” ซึ่งหมายถึง ความประพฤติหรือกิริยา ที่ควรประพฤติและอีกคำหนึ่ง คือ “บรรณ” ซึ่งหมายถึง เอกสารหรือหนังสือ เมื่อรวมกันเป็น “จรรยาบรรณ” จึงมีความหมายว่า เอกสารหรือหนังสือที่ว่าด้วยข้อควรประพฤติปฏิบัติของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง และมีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับจรรยาบรรณ ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 215) ให้ความหมายว่า จรรยาบรรณ คือ ประมวลความประพฤติกรรมที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของสมาชิกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

พิบูลย์ กระแสสุข (2542 : 25) ได้ให้ความหมายจรรยาบรรณ หมายถึง ข้อบัญญัติกฎระเบียบข้อบังคับแนวทางปฏิบัติที่จำเป็นในการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพเพื่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในวิชาชีพนั้น ๆ

อรุณ รักธรรม (2524 : 157) ได้ให้ความหมายของจรรยาบรรณว่า จรรยาบรรณ หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการควบคุมความประพฤติภายใน ซึ่งสังคมหรือวงการของบุคคลอาชีพหนึ่งยอมรับว่าเป็นความประพฤติที่ดีที่ชอบ การกระทำอย่างไรเป็นการกระทำที่ดีที่ผิดและสิ่งใดพึงประสงค์สิ่งใดพึงละเว้น

ประวิณ ฒ นคร (2527 : 3) ให้ความหมายว่า จรรยาบรรณเป็นข้อกำหนด กฎเกณฑ์อันเป็นปทัสถานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ยึดถือปฏิบัติ เช่น จรรยาบรรณแพทย์ จรรยาบรรณครู เป็นต้น ถ้าเป็นลักษณะเชิงพฤติกรรมที่มีอยู่ในตัวผู้ประกอบวิชาชีพ หรือที่แสดงออกมาเป็นตัวคนดังกล่าวนั้น เรียกว่า จรรยา

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543 : 27) ได้ให้ความหมายของคำว่า จรรยาบรรณ คือ ประมวลพฤติกรรมที่กำหนดลักษณะตามมาตรฐานการกระทำของครูอันจะทำให้วิชาชีพครูก้าวหน้าอย่างถาวร โดยที่ครูจะต้องดำเนินการเรียนการสอนโดยยึดหลักจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ต่อผู้เรียนและต่อตนเองในการทำหน้าที่ให้สมบูรณ์

พงศธร พิทักษ์กำพล (ม.ป.ป. : 44) ได้ให้ความหมายจรรยาบรรณ คือ ข้อกำหนดที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อเตือนสติ ให้ปฏิบัติตามอันจะทำให้เกิดผลดีต่อส่วนรวม และเกิดผลดีแก่ผู้ปฏิบัติเกิดศักดิ์ศรีแก่วิชาชีพนั้น ๆ วิชาชีพแต่ละอย่างย่อมมีจรรยาบรรณของตน เช่น แพทย์ มีจรรยาบรรณของแพทย์ ทนายความมีจรรยาบรรณของทนายความ หนังสือพิมพ์มีจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ ครูมีจรรยาบรรณของครู เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาเฉพาะจรรยาบรรณจึงหมายถึง ประมวลความประจวบเหมาะ หรือกิริยาที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของสมาชิก

2. จรรยาบรรณของครูไทย

สมัยก่อนมีโรงเรียน จรรยาบรรณของครูไทยไม่ได้มีการเขียนจรรยาบรรณไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ครูรุ่นแรก ๆ ล้วนเป็นที่ประพฤติปฏิบัติในแง่ของจริยวัตรอันดีงามโดยยึดระเบียบประเพณีปฏิบัติสืบต่อ ๆ กันมาเพราะสังคมแต่ก่อนนั้น ผู้ปกครองจะยินยอมยกลูกหลานให้ครูเป็นผู้อบรมสั่ง

สอนมอบให้แล้วก็ให้ความวางใจว่าครูจะต้องปฏิบัติต่อลูกหลานของตนเองอย่างดีที่สุดและก็ไม่มีความหวังว่าครูคนใดจะทำดีมีงามต่อศิษย์ตรงกันข้ามครูมีแต่จะให้ มีแต่ความหวังโย คนเป็นครูจึงได้รับการนับถือสูงมาก อาจดูได้ว่าสูงสุดในสังคม จนกระทั่งได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นปูชนียบุคคล ดังนั้นจรรยาบรรณของครูสมัยแรก ๆ จึงเป็นจรรยาบรรณแห่งหัวใจหรือที่เรียกว่าวินัยในตนรู้ว่าตนควรจะทำอะไรสิ่งใด จึงจะยอมรับต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2414 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงตั้งโรงเรียนขึ้นแล้วได้โปรดเกล้าให้ขยายเป็นลำดับ ครูรุ่นแรก ๆ เป็นครูที่ได้รับการเลือกสรรมาจากผู้ทรงวุฒิและคุณธรรมจนกระทั่งถึงสมัยที่มีกระทรวงศึกษาธิการและมีโรงเรียนฝึกหัดครู และขณะเดียวกันครูเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จริยวัตรอันดีงามที่เคยปฏิบัติก็เสื่อมคลาย

ดังนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2506 เป็นต้นมา จึงมีการวางระเบียบจรรยาบรรณสำหรับครูขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งมีจรรยาบรรณของที่เห็นในเวลาต่อมา ดังนี้

ระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณมารยาทตามประเพณีครู พ.ศ. 2506 (พุทธศิริบรรณพิทักษ์. 2554 : เว็บไซต์)

1. ครูควรมีศรัทธาในอาชีพครู และให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน
2. ครูควรบำเพ็ญตนให้สมกับที่ได้ชื่อว่าครู
3. ครูควรใส่ใจศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ
4. ครูควรร่วมมือกับผู้ปกครองในการอบรมสั่งสอนเด็กอย่างใกล้ชิด
5. ครูควรตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
6. ครูควรรู้จักเสียสละและรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานทั้งปวง
7. ครูควรรักษาชื่อเสียงของคณะครู
8. ครูควรรู้จักมัธยัสถ์และพยายามสร้างฐานของตนเอง
9. ครูควรยึดมั่นในศาสนาที่นับถือและไม่ลบหลู่ศาสนาอื่น
10. ครูควรบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณมารยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 (พุทธศิริบรรณพิทักษ์. 2554: เว็บไซต์)

1. เลื่อมใสการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ศรัทธาในศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติต่อหน้าที่ของตนเองให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์จะละทิ้งทอดหน้าที่การงานมิได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใดๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
6. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้องบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังใช้แรงงานหรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

8. ประพฤติอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรมไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตน หรือผู้อื่นโดยมิชอบ

9. สุภาพเรียบร้อยประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ของผู้ร่วมงานและของสถานที่ศึกษา

10. รักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน
ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2541 : 71)

1. ครูต้องรักษาและเมตตาศิษย์โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอภาค

2. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องงดงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3. ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจาและจิตใจ

4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคมของศิษย์

5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

7. ครูย่อมรักษาศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู

8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในการสร้างสรรค์

9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

มาตรฐานวิชาชีพครูในส่วนของมาตรฐานการปฏิบัติตน ได้กำหนดแบบแผนจรรยาบรรณครูเพื่อเป็นข้อบังคับในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครูไว้ (สำนักเลขาธิการคุรุสภา. 2541 : 80-84)

ข้อบังคับคุรุสภาว่าแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550

1. ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ วิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2. ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3. ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

4. ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์

5. ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
6. ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องบริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
8. พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
9. พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ในอดีตก่อนที่จะมีการจัดตั้งโรงเรียนยังไม่ปรากฏข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณครู เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของครูอย่างเด่นชัด ต่อมาการศึกษาเริ่มพัฒนามากขึ้น สังคมเปลี่ยนไป ทำให้ผู้ประกอบอาชีพครูเริ่มมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับความเป็นครูมากขึ้นจึงได้มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณครูในประเทศไทยขึ้นมาหลายฉบับ เริ่มจากระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณมารยาทตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2506 และได้พัฒนาปรับปรุงเรื่อยมาเป็นระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณมารยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 จนกระทั่งมีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2546 อย่างชัดเจน ในส่วนของบุคลากรครูต้องมีมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพครู หรือ เรียกว่ามาตรฐานวิชาและในส่วนมาตรฐานการปฏิบัติตน จึงได้กำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ขึ้นมาเพื่อเป็นแนวประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับความเป็นครูในสมัยปัจจุบันสืบไป

3. ความสำคัญของจรรยาบรรณ

ได้มีนักวิชาการให้ความหมายเกี่ยวกับความสำคัญของจรรยาบรรณไว้ดังนี้

คำหามาน คนไค (2542 : 92) ให้ความสำคัญว่าจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ได้แก่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ผู้ใดประพฤติปฏิบัติตนตามหลักดังกล่าวย่อมได้ชื่อว่าประพฤติตนดี ครูผู้ประพฤติปฏิบัติตนดีนอกจากส่งผลดีในด้านการเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียนแล้วสร้างความนิยมและความเชื่อถือแก่ผู้พบเห็นหรือคบหาสมาคมด้วยกันโดยเฉพาะการสร้าง ความเชื่อและศรัทธาจากชุมชนของสถานศึกษาซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนสนับสนุนส่งเสริมและช่วยเหลือสถานศึกษามากขึ้น

พิชัย ไชยสงคราม (2542 : 121) กล่าวถึงความสำคัญของจรรยาบรรณไว้ดังนี้

1. ช่วยควบคุมมาตรฐานรับประกันคุณภาพ และปริมาณที่ถูกต้องในการประกอบอาชีพในการผลิตและการค้า
2. ช่วยควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ และผู้ผลิต ผู้ค้า เช่น มีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรม
3. ช่วยส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพและปริมาณที่ดี มีคุณค่าและเผยแพร่ให้รู้จักเป็นที่นิยมเชื่อถือได้

4. ช่วยส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ และผู้ผลิต เช่น ให้มีเมตตา
หิริ โอตตัปปะ

5. ช่วยลดปัญหาอาชญากรรม ลดปัญหาการคดโกง ฉ้อฉล เอาเปรียบ
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ฯลฯ

6. ช่วยให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นในภาพพจน์ที่ดีของผู้มีจริยธรรม เช่น
ในการเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและ
อาชีพ

7. ช่วยทำหน้าที่พิทักษ์รักษาสีลิติตตามกฎหมาย สำหรับผู้ประกอบอาชีพให้
เป็นไปอย่างถูกต้องและยุติธรรม

พิภพ วังเงิน (2545 : 15) ได้สรุปความสำคัญของจรรยาบรรณดังนี้ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ประพฤติปฏิบัติตนถูกต้อง
เหมาะสมที่แต่ละอาชีพได้วางหลักไว้ให้เป็นจรรยาบรรณ ถ้ากระทำผิดย่อมมีความผิด

2. ช่วยควบคุมและส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
มีความสำนึกในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ตนทำ

3. ส่งเสริมและช่วยควบคุมการผลิต และการปฏิบัติงานให้มีปริมาณและ
คุณภาพที่เชื่อถือได้ มีบริการที่ดีและปลอดภัย

4. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบ มีความซื่อสัตย์มีความยุติธรรม ไม่ทุจริตต่อหน้าที่
สามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ มีความสำนึกว่าการประกอบอาชีพ
ที่ไม่เห็นแก่ตัวไม่เอาเปรียบผู้ใดในโลก ตรงไปตรงมาเป็นกุศล สังคมยกย่อง

6. จรรยาบรรณช่วยพิทักษ์สิทธิ์และหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพนั้นๆ

ตามกฎหมาย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของจรรยาบรรณ คือ การสร้างตระหนักถึงความสำคัญ
เพื่อเป็นแนวทางแก่สมาชิกในองค์กรได้ใช้เป็นแบบอย่างในการประพฤติอยู่ในแนวทางที่ดีงามและปฏิบัติ
หน้าที่การงานของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสร้างจรรยาบรรณครู

การสร้างจรรยาบรรณเป็นการกำหนดค่านิยมหรืออุดมการณ์เกี่ยวกับครูในอุดมคติหรือ
ครูที่ดี ซึ่งโดยทั่วไปมีขั้นตอนในการสร้างจรรยาบรรณครู 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจรรยาบรรณ อันได้แก่ การกำหนดจรรยาบรรณมีอะไรบ้าง
ซึ่งดำเนินการโดยการประชุมสมาชิกครู หรือประชุมผู้แทนของสมาชิกครูในกรณีที่สมาชิกจำนวนมาก
หรือไม่สะดวกที่จะประชุมกันทั้งหมด

2. การสร้างการยอมรับในจรรยาบรรณ อันได้แก่ ให้สมาชิกทุกคนได้ยอมรับใน
จรรยาบรรณเพื่อเป็นแบบแผนที่จะต้องยึดถือปฏิบัติ การสร้างการสร้างการยอมรับในจรรยาบรรณอาจ
ทำได้โดยประชุมชี้แจงให้ทราบ การออกเป็นระเบียบ คำสั่ง แลกการกล่าวคำปฏิญาณ ซึ่งการจะให้
ผลดีแล้วควรจะทำทั้ง 3 ลักษณะ นั่นก็คือออกเป็นระเบียบหรือคำสั่ง การแจ้งให้ทราบทั่วกัน
การให้สมาชิกกล่าวคำปฏิญาณ

3. การส่งเสริมจรรยาบรรณ อันได้แก่ การการที่กลุ่มวิชาชีพ (หรือชมรม) หรือหน่วยงานจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในลักษณะที่ส่งเสริมให้สมาชิกปฏิบัติตามจรรยาบรรณ เช่น การควบคุมดูแลการประเมินจรรยาบรรณ การกำหนดให้รักษาจรรยาบรรณเป็นองประกอบหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงานสำนักงาน (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 10-4 ; อมร รักษาสัตย์. 2531 : 10-14)

สรุป การสร้างจรรยาบรรณ คือการกำหนดควบคุมโดยอาจจะเป็นระเบียบคำสั่งหรือคำปฏิญาณเพื่อควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบการอาชีพ

5. ขอบเขตของจรรยาบรรณของครู

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาจรรยาบรรณของครูตามระเบียบข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาของวิชาชีพ พ.ศ. 2550 ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูไว้ 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- 1.1 ประพฤติตนเหมาะสมกับสถานภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามประเพณีและวัฒนธรรมไทย
- 1.3 ปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนด
- 1.4 ศึกษา หาความรู้ วางแผนพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และสะสมผลงานอย่างสม่ำเสมอ
- 1.5 ค้นคว้า แสวงหา และนำเทคนิคด้านวิชาชีพที่พัฒนาและก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับมาใช้แก่ศิษย์และผู้บริการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 2.1 เกี่ยวข้องกับอบายมุขหรือเสพสิ่งเสพติดจนขาดสติหรือแสดงกิริยาไม่สุภาพเป็นที่รังเกียจในสังคม
- 2.2 ประพฤติผิดทางชู้สาวหรือมีพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ
- 2.3 ขาดความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่จนเกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานตามหน้าที่
- 2.4 ไม่รับรู้หรือไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติหน้าที่
- 2.5 ขัดขวางการพัฒนาองค์กรจนเกิดผลเสียหาย

ส่วนที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ครูต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ โดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- 1.1 แสดงความชื่นชมและศรัทธาในคุณค่าของวิชาชีพ
- 1.2 รักษาชื่อเสียงและปกป้องศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ
- 1.3 ยกย่องและเชิดชูเกียรติผู้มีผลงานในวิชาชีพให้สาธารณชนรับรู้
- 1.4 อุทิศตนเพื่อความก้าวหน้าของวิชาชีพ
- 1.5 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริตตามกฎหมาย ระเบียบและแบบแผนของทางราชการ
- 1.6 เลือกใช้หลักวิชาที่ถูกต้อง สร้างสรรค์เทคนิค วิธีการใหม่ ๆ

เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

- 1.7 ใช้องค์ความรู้หลากหลายในการปฏิบัติหน้าที่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในองค์กร
- 1.8 เข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

2. พฤติกรรมไม่พึงประสงค์

- 2.1 ไม่แสดงความภาคภูมิใจในการประกอบวิชาชีพ
- 2.2 ดุหมั่น เหยียดหยาม ให้อายผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ศาสตร์ในวิชาชีพ หรือองค์กรวิชาชีพ
- 2.3 ประกอบการงานอื่นที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- 2.4 ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบ หรือไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบหรือแบบแผนของทางราชการจนก่อให้เกิดความเสียหาย
- 2.5 คัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- 2.6 ใช้หลักวิชาการที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติวิชาชีพ ส่งผลให้ศิษย์หรือผู้รับบริการเกิดความเสียหาย
- 2.7 ใช้ความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรืออาศัยองค์กรวิชาชีพแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

ส่วนที่ 3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอภาค ครูต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการและครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบโดยต้องประพฤติและละเว้นการประพฤติและละเว้นประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
  - 1.1 ให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศิษย์และผู้รับบริการด้วยความเมตตา กรุณาอย่างเต็มกำลังความสามารถและเสมอภาค
  - 1.2 สนับสนุนการดำเนินงานเพื่อปกป้องสิทธิเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส
  - 1.3 ตั้งใจ เสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ศิษย์และผู้รับบริการได้รับการพัฒนาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล
  - 1.4 ส่งเสริมให้ศิษย์และผู้รับบริการสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองจากสื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
  - 1.5 ให้ศิษย์และผู้รับบริการ มีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้ และเลือกวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมกับตนเอง
  - 1.6 เสริมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ศิษย์และผู้รับบริการด้วยการรับฟังความคิดเห็น ยกย่อง ชมเชย และให้กำลังใจอย่างกัลยาณมิตร
2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 2.1 ลงโทษศิษย์อย่างไม่เหมาะสม
  - 2.2 ไม่ใส่ใจหรือไม่รับรู้ปัญหาของศิษย์หรือผู้รับบริการ จนเกิดผลเสียหายศิษย์หรือผู้รับบริการ
  - 2.3 ดุหมั่นเยียบหยามศิษย์หรือผู้รับบริการ
  - 2.4 เปิดเผยความลับของศิษย์หรือผู้รับบริการ เป็นผลให้ได้รับความอับอายหรือเสื่อมเสียชื่อเสียง
  - 2.5 จุจใจ โน้มน้าว ยุยงส่งเสริมให้ศิษย์หรือผู้รับบริการปฏิบัติขัดต่อศีลธรรมหรือกฎระเบียบ
  - 2.6 ชักชวน ใช้ จ้างวานศิษย์หรือผู้รับบริการให้จัดซื้อ จัดหาสิ่งเสพติด หรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุข
  - 2.7 เรียกร้องผลตอบแทนจากศิษย์หรือผู้รับบริการในงานตามหน้าที่ที่ต้องให้บริการ

ส่วนที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบอบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยพึงประพฤติและละเว้นการประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์
  - 1.1 เสียสละ เอื้ออาทร และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
  - 1.2 มีความรัก ความสามัคคี และร่วมใจกันผนึกกำลังในการพัฒนาการศึกษา
2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
  - 2.1 ปิดบังข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานจนทำให้เกิดความเสียหายต่องานหรือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

- เกิดขึ้น
- 2.2 ปฏิเสธความรับผิดชอบโดยตำหนิให้ร้ายผู้อื่นในความบกพร่องที่
- วิชาชีพให้เกิดความเสียหาย
- 2.3 สร้างกลุ่มอิทธิพลภายในองค์กรหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมประกอบ
- 2.4 เจตนาให้ข้อมูลเท็จทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความเสียหาย
- ต่อร่วม ประกอบวิชาชีพ
- 2.5 วิพากษ์ วิจารณ์ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพในเรื่องที่ก่อให้เกิดความ
- เสียหายหรือแตกความสามัคคี

ส่วนที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนร่วม และยึดมั่นในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพึงประพฤติและละเว้น การประพฤติตามแบบแผนพฤติกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์

- 1.1 ยึดมั่น สนับสนุน และส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 1.2 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมมาเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษาให้เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ศิษย์เกิดการเรียนรู้และสามารถดำเนินชีวิตตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง
- 1.4 เป็นผู้นำในการวางแผนและดำเนินการเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศิลปวัฒนธรรม

2. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

- 2.1 ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนที่จัดเพื่อประโยชน์ต่อ การศึกษาทั้งทางตรงหรือทางอ้อม
- 2.2 ไม่แสดงความเป็นผู้นำในการอนุรักษ์หรือพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม
- 2.3 ไม่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการอนุรักษ์หรือพัฒนา สิ่งแวดล้อม

2.4 ปฏิบัติตนเป็นปฏิปักษ์ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนหรือสังคม

สรุปได้ว่า จรรยาบรรณวิชาชีพมี 9 ข้อ ดังนี้

1. ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
2. ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ
3. ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอภาค

4. ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
6. ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์และผู้รับบริการ
7. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
8. พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
9. พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและ ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ความเป็นมาของการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่นับได้ว่าเป็นมีความสำคัญที่ทำหน้าที่ในการกำกับติดตามและส่งเสริมการบริหารงานของสถานศึกษาซึ่งถือว่าเป็นองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่เป็นสมาชิกของชุมชนเพื่อให้มีประสิทธิภาพและ ตอบสนองความต้องการของสมาชิกในชุมชนได้อย่างแท้จริงคณะบุคคล ที่ทำหน้าที่ในลักษณะดังกล่าวมีมาตั้งแต่อดีต แต่ลักษณะบทบาทและภารกิจมีความแตกต่างกันไปบ้าง ในแต่ละช่วง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 8 - 11)

ในอดีตจนถึง พ.ศ. 2428 ศูนย์กลางการจัดการศึกษาที่อยู่ในชุมชนมีวัด บ้าน ร่วมกันจัดการศึกษา ไม่มีกฎเกณฑ์ระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน แต่เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในสังคมนั้นๆ

พ.ศ. 2428 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาที่มีระบบมีระเบียบปฏิบัติที่แน่นอนมากขึ้น และในปี พ.ศ. 2452 ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการตำบล ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน คือ กำนันหรือหัวหน้าตำบล 1 คน เจ้าอธิการวัด ซึ่งเป็นเจ้าคณะในตำบล 1 รูป และแพทย์ประจำตำบล 1 คน มีหน้าที่จัดตั้งโรงเรียน ทำนุบำรุง หาเด็ก เข้าเรียน หาครู มาสอนในโรงเรียน เรียกโรงเรียนที่ตั้งขึ้นว่า โรงเรียนประชาบาลซึ่งดำรงอยู่ได้ด้วย ทุนทรัพย์ของประชาชน

พ.ศ. 2524 มีการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการแต่งตั้ง คณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2525 โดยมีสาระสำคัญที่กำหนดแนวทางในการสรรหา จำนวน คุณสมบัติ วาระการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

พ.ศ. 2539 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พุทธศักราช 2539 เนื่องด้วยมีข้อมูลจากการวิจัยมากมาย ยืนยันว่า การดำเนินการของคณะกรรมการประจำโรงเรียนประถมศึกษายังไม่เกิดผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งความพร้อมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมการดำเนินการจัดการศึกษาในโรงเรียน ความพึงพอใจ ในผลงานของตนเอง การให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา ฯลฯ ประกอบ กับมีความต้องการให้คณะกรรมการประจำโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนมากขึ้นและเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการมี การประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ตามกฎกระทรวงกำหนดให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการ และเลขานุการ และนอกจากนั้น ยังได้กำหนดจำนวน คุณสมบัติ วิธีการสรรหา วาระการดำรง ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการด้วย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้เป็นสถานศึกษาที่เข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ ตามกรอบที่กฎหมาย กำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ต้องอาศัย ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการ คัดเลือก เข้าร่วมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ดังนี้

ผู้แทนผู้ปกครองเป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ทั้งในส่วนที่คาดหวังและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และ ร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองและชุมชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญในสายวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อการนำเสนอ ข้อมูลด้านกระบวนการเรียนรู้ ปัญหาและความต้องการการสนับสนุน ช่วยเหลือ รวมทั้งรายงานผล การจัดการศึกษา

ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชนและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในด้านภูมิปัญญา ท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการ ที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากร เชื่อมโยง แผนกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้สะท้อนภาพของความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่ตนเองได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ ศิษย์รุ่นหลังให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและ เติมเต็มข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัด การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม

ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะกรรมการและเลขานุการ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการ ผู้ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นการทำงาน ทบทวนรายงาน สะท้อนความคิด เปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ จัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม รายงานผลการประชุมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ห้องประชุม วัสดุใช้สอย ฯลฯ รวมทั้งการพิจารณานามติ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมจึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาหลากหลายและเข้าใจการศึกษา มีความมุ่งมั่น มีเวลาที่จะอุทิศร่างกาย แรงใจ พัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตามที่ชุมชน สังคมและประเทศชาติต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนสังคมเข้มแข็งและประเทศชาติก้าวหน้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 19 - 22)

2. องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 38 ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหาการเลือก ประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 1 - 3)

2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 จำนวนคณะกรรมการ

2.1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 300 คนลงมา
ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน

2.1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 300 คนขึ้นไป
ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน

2.1.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนกลุ่มบุคคล หรือผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

2.1.2.1 ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน

2.1.2.2 ผู้แทนครู จำนวน 1 คน

2.1.2.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน

2.1.2.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน

2.1.2.5 ผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน

2.1.2.6 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

(1) สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน

(2) สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน

2.1.2.7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(1) สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 คน

(2) สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 7 คน

คณะกรรมการสถานศึกษาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน เป็นประธานกรรมการและผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาโดยตำแหน่ง

2.2 การดำรงตำแหน่ง

2.2.1 วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีก แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้

2.2.2 ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้รับการสรรหาและแต่งตั้งแทนตำแหน่งว่างก่อนถึงวาระ ให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน

2.3 การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

2.3.1 ตาย

2.3.2 ลาออก

2.3.3 คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ ทำให้เสื่อมเสียต่อสถานศึกษาหรือหย่อนความสามารถ

2.3.4 ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับกรรมการประเภทนั้น

2.3.5 พ้นจากการเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนหรือครูสำหรับกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้แทนครูแล้วแต่กรณี

2.3.6 พ้นจากการเป็นพระภิกษุเฉพาะกรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุ

2.4 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.1 คุณสมบัติทั่วไปและลักษณะต้องห้าม

2.4.1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

2.4.1.2 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

2.4.1.3 ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

2.4.1.4 ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

2.4.1.5 ไม่เป็นคู่สัญญาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.4.1.6 ไม่มีผลประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงาน หรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการและกรรมการที่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 6) ผู้นั้นต้องยุติการมีส่วนได้ส่วนเสียก่อนปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ ซึ่งต้องดำเนินการภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้อถือว่าผู้นั้นมิเคยได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ

2.4.2 คุณสมบัติเฉพาะและลักษณะต้องห้าม

2.4.2.1 กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง

- (1) เป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษา
- (2) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

2.4.2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู

- (1) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (2) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา

2.4.2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน

- (1) ต้องไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

2.4.2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า

- (1) เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษานั้น
- (2) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

2.4.2.5 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่

- (1) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือมีผลงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

2.4.2.6 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- (1) เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาไม่เกิน 3 แห่ง
- (2) ไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถานศึกษาหรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น

3. บทบาท อำนาจหน้าที่และความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิบัติตนตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 นั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการบริหารงานโดยองค์คณะบุคคลซึ่งเป็นรูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคคลหลายคนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วิจัย ตัดสินใจ กำกับติดตามและวางแนวทางที่สำคัญให้ โรงเรียนไปดำเนินการซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะก่อให้เกิดผลดีต่อการบริหารงานสถานศึกษา เพราะหลายคนมีโอกาสร่วมพิจารณา และผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึก ภาคภูมิใจ มีความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของและมีความผูกพันกับหน่วยงานที่ตนทำงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 10 - 11) ได้กล่าวถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 สรุปได้ดังนี้

- 1) กำกับการดำเนินกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
 3) มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด

4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมจิตร เยี่ยงเสื่อ (2545 : 28) ได้กล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาไว้ว่า ในยุคของการกระจายอำนาจการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติถึงเวลาแล้วที่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องมีบทบาทในทุก ๆ ด้าน ตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542

สมยศ วิเชียรนิิตย์ (2545 : 28) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่โดยทั่วไปของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา
- 2) ให้ข้อเสนอแนะในการแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ให้คำปรึกษาแนะนำและสนับสนุนการดำเนินงานในการพัฒนาสถานศึกษา
- 4) ประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการต่าง ๆ และภาคเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริการแก่ชุมชนหน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่น
- 5) รายงานผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชน สาธารณชน หน่วยงานที่กำกับดูแล

6) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่

7) ให้มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นสมควร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและเป้าหมายทางการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การมีส่วนร่วมในการพิจารณาแผนงานของสถานศึกษา
- 3) การสนับสนุน และช่วยเหลือสถานศึกษา ทางด้านการเงินและวัสดุภัณฑ์
- 4) การให้ข้อเสนอแนะในการแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา
- 5) การประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานราชการต่าง ๆ และภาคเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน ส่วนราชการและหน่วยงานที่กำกับดูแล

6) การรายงานผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อชุมชน สาธารณชนและหน่วยงานที่กำกับดูแล

7) การแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

8) การบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามกฎหมายที่ว่าด้วยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

दनัย ชาตศิรี (2554 : 93) ได้ศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ 1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในภาพรวม ของจรรยาบรรณของวิชาชีพครูทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ 2. ผลการเปรียบเทียบ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพของการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พินิจนารถ ลำตวน (2552 : 64-81) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 340 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า ครูรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าครูรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ รองลงมาได้แก่ด้านจรรยาบรรณต่อตนเองด้านจรรยาบรรณต่อสังคมด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ และด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ซึ่งจากการศึกษาข้าราชการครูต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ ตนเองนับถือ และให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันควร ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่นโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง

ศิริพรรณ ดิลกวัฒนานันท์ (2551 : 94-98) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของบุคลากรครูในโรงเรียนพระฤทธิย์ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือครูที่ปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 170 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบสอบถามผลการศึกษาพบว่าครูมีความต้องการในการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูในระดับมากทั้ง 9 ด้าน คือ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลการศึกษา และความเป็นครูนอกจากนี้ยังพบว่า บุคลากรครูมีความกระตือรือร้น ที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเองในการประกอบวิชาชีพอันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพยิ่งขึ้น สำหรับวิธีการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูที่ครูต้องการมากที่สุด คือการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมระยะสั้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ครูไม่ได้รับการพัฒนาในด้านนี้ คือไม่มีเวลาที่เอื้อต่อการพัฒนา ขาดแรงกระตุ้นและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

อุสุมา สิงห์กลาง (2552 : 154-158) ได้ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู จำนวน 1,066 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู วิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน 3 ระดับ คือ 1) ระดับครูสุภา 2) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 3) ระดับโรงเรียนโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคามมีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูทั้ง 3 ระดับ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคามในระดับครูสุภา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือด้านสัมพันธภาพ และด้านการพัฒนาตนเอง ส่วนระดับโรงเรียนมีระดับพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านสัมพันธภาพ ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการให้ความร่วมมือส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ของข้าราชการครูในจังหวัดมหาสารคามทั้ง 3 ระดับ พบว่าประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ได้แก่ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านสัมพันธภาพ ด้านความสำนึกในหน้าที่ ด้านการพัฒนาตนเอง

ศรยา มหาถนนวนท์ (2551 : 78-82) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน จำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามผลการศึกษาพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อระดับแรงจูงใจในการทำงานของครูโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ครูให้ความสำคัญมากที่สุดคือด้านสภาพการปฏิบัติงาน รองลงมาคือด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และด้านปริมาณงานและความรับผิดชอบ 2) ความคิดเห็นต่อระดับความผูกพันของครูโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ครูให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการใช้ความพยายาม ทุ่มเทเต็มใจปฏิบัติงานเพื่อองค์กร รองลงมาคือ ด้านความจงรักภักดี ซื่อสัตย์ ปราศจากที่จะคงอยู่ในองค์กร และด้านการให้ความร่วมมือ การยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร 3) ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์กรของครูโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอน จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่า ครูที่มี อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพสมรส และระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ยกเว้น ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน 4) แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียนสารสาสน์วิเทศบางบอนมี 5 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านโอกาสและความก้าวหน้า ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และด้านความมั่นคงในอาชีพ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

روبบินส์ (Robbins. 1998 : unpagged) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะที่หลากหลาย ลักษณะงาน งานที่สำคัญ ความมีอิสระในการทำงาน และผลย้อนกลับที่เป็นจริงของงานกับแรงจูงใจภายในสูงในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างทักษะที่หลากหลาย ลักษณะงาน งานที่สำคัญ ความมีอิสระในการทำงาน และผลย้อนกลับที่เป็นจริงของงานกับแรงจูงใจภายในสูงในการทำงาน

เคลเดอรอน (Calderon. 1998 : 2512 – A) เป็นอีกผู้หนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สอนได้ดีเยี่ยมในทัศนะของนักเรียน เพื่อนครู และผู้บริหารโรงเรียนในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส (Los Angeles Community College Distric) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากรในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกและพฤติกรรมที่สำคัญของครูที่ทำการสอนได้ดีเยี่ยม ผลการศึกษา พบว่า นักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นตรงกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ดี 3 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะการสอนที่ดี 2) ลักษณะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี และ 3) ลักษณะเกี่ยวกับอาชีพครู ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่มแต่กลับพบความคิดเห็นที่ตรงกันของประชาชนทั้งสามกลุ่ม

โดเฮลตี (Dohety. 1998 : 128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูชาวบอสตัน ในโปรแกรมโรงเรียนเพื่อการอาชีพ พบว่าลักษณะสำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้องมีการหลอมรวมและประสานกันระหว่างงานวิชาการและการพัฒนาอาชีพครูจะไม่ประสบความสำเร็จจากการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ ถ้าไม่พัฒนาวิชาชีพอย่างเพียงพอและเหมาะสม ครูส่วนใหญ่ในบอสตันมีความวิตกกังวลในการพัฒนาวิชาชีพที่จำกัดเฉพาะกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนดขึ้นนี้ ครูแสดงถึงความต้องการที่หลากหลายในกิจกรรมการพัฒนาความสนใจของตนเอง

อากาโด (Agado 1998 : 1841A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพบริเวณแถบแดนเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนและใช้การสังเกตโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพแถบพรมแดนทางใต้ของมลรัฐเท็กซัส ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบตามลำดับขั้นตอน มีการให้ความสะดวกแก่ในการนำผลที่ได้จากการพัฒนาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ระบบสนับสนุนเอื้ออำนวยการนำกลวิธีไปใช้ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานและผู้นิเทศและให้ข้อคิดเห็นว่าการควรมีการศึกษาถึงผลที่ได้รับจากการพัฒนาบุคลากรกลยุทธ์การนำไปใช้ในโรงเรียน รวมทั้งการศึกษารับรู้ในความสามารถของนักเรียนจากการนำผลการพัฒนาไปใช้เพื่อผลสำเร็จของนักเรียนด้วย

โทมัสและมอนต์โกเมอรี (Thomas and Montgomery. 1998 : 372 - 380) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเป็นครูที่ดี ผลสะท้อนจากการปฏิบัติงานของครูในทัศนะของเด็กนักเรียน เป็นการวิจัยโดยใช้ วิธีการสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนการสอนและสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของเด็กเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่ดีควรมีอะไรบ้าง จากการสัมภาษณ์เด็กได้ข้อสรุปว่าครูจะเป็นครูที่ดีต้องมีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ

1. มีความสุภาพอ่อนโยน
2. ต้องสนใจและเอาใจใส่เด็ก

3. ต้องมีความเข้าใจเด็ก
4. ต้องมีอารมณ์สนุกสนานและรักเด็ก

จอยเนอร์ (Joyner. 1999 : Abstract) ได้ทำการประเมินครูรัฐจอร์เจียในด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า

1. ได้อ่านจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีกลุ่มตัวอย่าง 55% เท่ากันที่เชื่อว่าตนมีความรู้และความเข้าใจจรรยาบรรณวิชาชีพครูให้มากขึ้น มีกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา จำนวน 85% ที่เผยแพร่จรรยาบรรณวิชาชีพครูให้ครูได้รับทราบ
2. ระดับความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพไม่มีความแตกต่างกันเมื่อมีการจำแนกสถานภาพชีวิตสังคมของครูตามระดับการศึกษา ประสบการณ์วิชาชีพครู สถานศึกษา ตำแหน่ง

เชลล์ (chell. 2001 : unpagged) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมออกมาให้ครูรับรู้ถึงความเป็นผู้นำทางวิชาการที่เข้มแข็งของผู้บริหารสถานศึกษา จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางคณิตศาสตร์ และทางการอ่านได้มากกว่าโรงเรียนที่มีผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะด้านวิชาการที่อ่อนแอกว่า

โยชิยามา และคณะ (Yoshiyama and Others. 2002 : www.inss.co.jp) ได้ศึกษาวิจัยการรับรู้ภาวะผู้นำและประสิทธิภาพของผู้นำ ที่อยู่ในพื้นฐานความไว้วางใจที่ผู้บริหารสถานศึกษามีให้องค์กรโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาชอบความไว้วางใจให้องค์กรต่อการรับรู้พฤติกรรมผู้บริหารและควมมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลเป็นที่ไว้วางใจของผู้ได้บังคับบัญชา และขวัญกำลังใจ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันในทุก ๆ กลุ่ม ส่วนการรับรู้ของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริหารแบบอิสระแบบยอมอยู่ใต้กฎเกณฑ์เพื่อตัดสินใจจัดการของผู้บริหารที่ผลทางบวกมากกว่า การรับรู้ยังแสดงให้เห็นถึงขวัญกำลังใจของครูที่สูงกว่ามาก

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพนั้น ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ และให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันควร ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่นโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง การศึกษาเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่ามูลเหตุสำคัญที่ต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เพราะเรามักจะพบปรากฏการณ์ทางสังคมที่ไม่พึงปรารถนาบางอย่างที่ผู้มีความรู้เฉพาะทาง ฉลาดหรือมีความสามารถสูงอาจจะกระทำไปในทางที่ส่งผลร้ายได้ ถ้าไม่กฎเกณฑ์ หลักปฏิบัติ หลักความเชื่อในความดี หรือหลักที่ว่าด้วยสิ่งที่ดีที่ถูกที่เหมาะสมที่ควร ในการปฏิบัติไว้ เป็นหลักกำกับลักษณะที่เป็นศีลธรรมประจำใจ มีลักษณะเป็นจิตสำนึกประจำตน ในการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนของคุณนั้น ได้ชื่อว่าเป็นอาชีพชั้นสูงจะต้องเกี่ยวข้องกับอนาคตของชาติ เพราะมีหน้าที่ในการให้การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้นำ ขององค์กรหรือโรงเรียน เป็นผู้ที่มบทบาทสำคัญในการที่จะเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรในองค์กร ซึ่งได้แก่ ครู ในโรงเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นครูที่ดีตามความมุ่งหมายและความคาดหวังของสังคม ในการเสริมสร้างและพัฒนาจรรยาบรรณครูทำได้โดยการกำหนดจรรยาบรรณสร้างการยอมรับในจรรยาบรรณ และส่งเสริมให้ครูได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ กำหนดให้การรักษา

จรรยาบรรณเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการปฏิบัติงานและเป็นไปตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ใน 5 ด้าน คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง คือ ครูมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเอง ด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คือ ครูมีความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ คือ ครูต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และวินัย ที่ถูกต้อง ดึงดูดแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ไม่กระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของ ศิษย์และผู้รับบริการ และให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ คือ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่ คณะ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม คือ ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดังนั้นผู้ที่ประกอบ วิชาชีพครู จึงต้องมีลักษณะที่พิเศษกว่าวิชาชีพอื่น ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะเฉพาะ ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมกับ การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง ครูจึงต้องมีความตระหนักในภารกิจ ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจสอน ศิษย์เพื่อให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 2460 คน จำนวน 258 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.1 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 345 คน จำนวน 23 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 46 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 299 คน

1.2 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 711 คน จำนวน 79 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 158 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 553 คน

1.3 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 1,404 คน จำนวน 156 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 312 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 1,092 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ในปีการศึกษา 2555 ได้มาโดยการสุ่มตามระดับชั้นแบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ (strata) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2555 : 35) ได้ดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 210 คน จำนวน 14 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 28 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 182 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 423 คน จำนวน 47 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 94 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 329 คน

2.3 โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 837 คน จำนวน 93 โรงเรียน แบ่งเป็น
ในสถานศึกษา จำนวน 186 คน และนอกสถานศึกษา จำนวน 651 คนดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของ โรงเรียน	ประชากร (โรงเรียน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (โรงเรียน)	สถานภาพคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			
			ใน		นอก	
			ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดใหญ่	23	14	46	28	299	182
ขนาดกลาง	79	47	158	94	553	329
ขนาดเล็ก	156	93	312	186	1,092	651
รวม	258	154	516	308	1,944	1,162

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 70)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคมมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. ศึกษาหลักวิธีการสร้างเครื่องมือตามแบบมาตราส่วนประมาณค่าและแบบเลือกตอบจากเอกสาร ตำราการสร้างเครื่องมือจากหนังสือพื้นฐานการวิจัยการศึกษา (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 68 -73)

3. กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาตามโครงสร้างเนื้อหา (Content) ดังนี้

3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

- 3.1.1 การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ
- 3.1.2 การแสดงกริยา วาจาสง่างาม เหมาะสมกับกาลเทศะ
- 3.1.3 การปฏิบัติตนให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
- 3.1.4 การแสดงความเชื่อมั่นในการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง
- 3.1.5 การประพฤติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี
- 3.1.6 การศึกษาหาความรู้จากเอกสารตำราและสื่อต่าง ๆ อยู่เสมอ
- 3.1.7 การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้
- 3.1.8 การติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
- 3.1.9 การวางแผนพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนางาน
- 3.1.10 การการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีคุณภาพเสร็จตาม

เวลาที่กำหนด

3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

3.2.1 การชื่นชมในเกียรติ รางวัลที่ได้รับจากประกอบการวิชาชีพและรักษาไว้อย่างเสมอต้นเสมอปลาย

3.2.2 การยกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ

3.2.3 การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อนครู

3.2.4 การแสดงตนว่าเป็นครูอย่างภาคภูมิใจ

3.2.5 การปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดขององค์กร

3.2.6 การร่วมกิจกรรมที่องค์กรจัดขึ้น

3.2.7 การเป็นกรรมการหรือคณะทำงานขององค์กร

3.2.8 การสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู

3.2.9 การสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู

3.2.10 การร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

3.3.1 การให้ความเป็นกันเองกับศิษย์

3.3.2 การสนใจคำถามและคำตอบของศิษย์ทุกคน

3.3.3 การรับฟังคำถามของศิษย์และให้ความช่วยเหลือศิษย์

3.3.4 การสนทนาโต้ถามทุกข์สุขของศิษย์

- วิธีแก้ปัญหาของศิษย์
- 3.3.5 การปรึกษาหารือกับผู้ปกครอง เพื่อนักเรียน เพื่อหาสาเหตุและ
- 3.3.6 การช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของศิษย์
- 3.3.7 การแนะแนวทางถูกต้องให้กับศิษย์
- 3.3.8 การให้โอกาสศิษย์แต่ละคนได้แสดงออกตามความสามารถความถนัด
- ความสนใจ
- 3.3.9 การมอบหมายงานตามความถนัด และความสนใจ
- 3.3.10 การร่วมกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม
- 3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
- 3.4.1 การช่วยแนะนำและส่งเสริมไปในทางที่ดี
- 3.4.2 การให้คำปรึกษาในการจัดทำผลงานทางวิชาการ
- 3.4.3 การให้คำแนะนำในการผลิตสื่อการจัดการเรียนรู้
- 3.4.4 การเป็นเพื่อนช่วยคิดและเป็นที่ปรึกษาที่ดีในทุกเรื่อง
- 3.4.5 การแสดงความสามัคคี ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน
- 3.4.6 การให้ความช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ สิ่งของแก่เพื่อนครูตามโอกาส
- และความเหมาะสม
- 3.4.7 การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 3.4.8 การร่วมงานประเพณีต่างๆ กับเพื่อนครูตามโอกาสอันควร เช่น
- บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ฯ
- 3.4.9 การให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- 3.4.10 การให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส
- 3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม
- 3.5.1 การพบปะและพูดคุยกับในชุมชนอย่างเป็นกันเอง
- 3.5.2 การเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3.5.3 การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น
- 3.5.4 การแนะนำและให้ความรู้ในชุมชนตามโอกาสที่เหมาะสม
- 3.5.5 การร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร
- 3.5.6 การรณรงค์การใช้สินค้าพื้นเมือง
- 3.5.7 การเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากร
- 3.5.8 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้
- 3.5.9 การนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาประกอบการจัดการเรียนรู้
- 3.5.10 การนำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น
4. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือพื้นฐานการวิจัยการศึกษาของ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 76-80) และสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อผู้มีประสบการณ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ตลอดจนคำแนะนำและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ จากผู้มีประสบการณ์มาเป็นแนวทางใน

การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น จำนวน 3 ท่านได้แก่

5.1 นายพรชัย ลิ้มไพบูลย์ กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม

5.2 นางสาวนภัสกร แสนซึ้ง กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแห้ว

5.3 นายกรภข ลำไย กศ.ม. วิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
นเรศวร ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

6. ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence :
IOC)อยู่ระหว่าง (0.67 – 1.00) เท่ากับ 0.99

7. นำไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
จากนั้นนำผลการทดลองใช้แบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ
โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ.
2553 : 101-103) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง (0.39 – 0.94) เท่ากับ 0.99

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดทำเป็น
แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2ปีการศึกษา 2555
โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตโรงเรียนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาค้นคว้าติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล

3. แบบสอบถามจำนวน 1470 ฉบับ เก็บแบบสอบถามคืนได้ 1470 ฉบับ คิดเป็น
100 เปอร์เซ็นต์จัดเตรียมเอกสารในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อม เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
แล้วผู้ศึกษาค้นคว่านำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่ได้ติดต่อไว้กับ
ทางโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูล
ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติและตรวจสอบสมมุติฐาน

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว นำมาแจกแจงความถี่และ
วิเคราะห์หาค่าสถิติ

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในการหาระดับปัญหาโดยการหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. 2553 : 141 - 146)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายความว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายความว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.51 หมายความว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการรับรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการทดสอบค่า t - test

6. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการทดสอบค่า F - test (One Way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 101)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนรวม
	n	แทน	จำนวนข้อ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 29 -

33)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$ แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 45 - 47)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum X^2$ แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวกำลังสอง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มโดยใช้สูตร t-test (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 66 - 67)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}} \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ
	n_1, n_2 แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ
	S_p^2 แทน	ส่วนเบี่ยงเบนของกลุ่มตัวอย่าง
	df แทน	ความเป็นอิสระต่อกัน

3.2 สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยใช้สูตร F - test (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 266-267)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงของ F
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

กรณีพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใช้ในการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 346 - 348)

ค่าเกณฑ์ = $(k - 1)$ (ค่าวิกฤติของ F)
 ค่า F หาจาก

$$F = \frac{(\bar{x}_i - \bar{x})^2}{MS_{error}\{(n_i + n_j) / n_i n_j\}}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่จะนำไปเปรียบเทียบกับค่าเกณฑ์ เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\bar{x}_i, \bar{x}_j$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ

n_i, n_j แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างที่ i และกลุ่มที่ j ตามลำดับ

MS_{error} แทน การประมาณของความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อน

K แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

df_b แทน Degrees of Freedom สำหรับการแปรผันระหว่างกลุ่ม ซึ่ง = $k - 1$

df_{error} แทน Degrees of Freedom สำหรับการแปรผันของความคลาดเคลื่อน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบจากการแจกแจงแบบ t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้แจกแจง F – distribution
df	แทน	ค่า Degree of freedom
SS	แทน	ค่า Sum of Squares
MS	แทน	ค่า Mean Squares
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของลักษณะกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษา		
นอกสถานศึกษา	308	21.00
	1,162	79.00
รวม	1470	100
2. ขนาดของโรงเรียน		
ขนาดใหญ่	210	14.30
ขนาดกลาง	423	28.80
ขนาดเล็ก	837	56.90
รวม	1470	100

จากตาราง 2 แสดงว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบ
แบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 100 เปอร์เซ็นต์ เป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานอยู่นอกสถานศึกษามาก
ที่สุด คิดเป็น 79 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ เป็นคณะกรรมการที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา
คิดเป็น 21 เปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า เป็นคณะกรรมการที่มาจาก
โรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด คิดเป็น 56.90 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็น
28.80 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็น 14.70 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดีงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน	4.63	0.57	มากที่สุด	2
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย	4.67	0.47	มากที่สุด	1
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ	4.49	0.53	มาก	4
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	4.48	0.55	มาก	5
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา มีความใฝ่รู้หมั่นศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ	4.41	0.62	มาก	7
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	4.36	0.64	มาก	9
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านวิชาการโดยไม่ปิดบังอำพราง	4.40	0.79	มาก	8
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่น โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง	4.13	0.56	มาก	12
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนถือนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ	4.62	0.49	มากที่สุด	3
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมด้วยความเลื่อมใสและมีศักดิ์ศรี	4.47	0.50	มาก	6
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสารเหตุการณ์ด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ	4.25	0.73	มาก	10

ตาราง 3 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
12. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต	3.54	0.88	มาก	14
13. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ ด้านเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ	4.25	0.64	มาก	10
14. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุก ประเภท	2.39	1.10	น้อย	15
15. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษา และกริยา ท่าทางบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี	3.95	0.71	มาก	13
โดยรวม	4.20	0.44	มาก	

จากตาราง 3 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร
ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.44)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษา
ชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$,
S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออก
ที่ถูกต้อง ดีงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) และครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรม
ของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้ที่น้อยที่สุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุข
ทุกประเภท อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 1.10)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชมและ ภาคภูมิใจ	4.31	0.46	มาก	2
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและ เห็นความจำเป็นต่ออาชีพครู	4.14	0.70	มาก	5
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของ องค์กรอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.34	มาก	6
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม	4.34	0.47	มาก	1
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อกำหนดขององค์กร	4.21	0.61	มาก	4
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานทาง วิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อครู	4.08	0.63	มาก	8
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครู ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ	4.28	0.62	มาก	3
8. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพครู	4.07	0.65	มาก	9
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดี ต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู	3.99	0.60	มาก	10
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือและส่งเสริม ให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู	4.13	0.54	มาก	6
โดยรวม	4.17	0.41	มาก	

จากตาราง 4 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร
ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.41)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติ
หน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.47)
รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความ
เชื่อมั่น ชื่นชมและภาคภูมิใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.46) และครูและผู้บริหาร
สถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.62)

ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้น้อยที่สุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.60)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรักเมตตาและเอาใจใส่ต่อผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง	4.07	0.59	มาก	9
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของผู้รับบริการ ในการแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน	3.93	0.71	มาก	10
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.63	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบทบาทของผู้รับบริการ ในการทำหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ	4.14	0.84	มาก	7
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้รับบริการให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม	4.12	0.73	มาก	8
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน	3.84	0.73	มาก	11
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้รับบริการกล้าที่จะแสดงออกตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	4.16	0.90	มาก	6
8. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและมีความจริงในการแก้ปัญหาต่าง ๆ	4.29	0.53	มาก	5
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการเพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเอง	4.35	0.51	มาก	2
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์มี มนุษย์สัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป	4.52	0.53	มากที่สุด	1

ตาราง 5 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่ สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอ ภาค	4.33	0.50	มาก	3
โดยรวม	4.19	0.34	มาก	

จากตาราง 5 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร
ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.34)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษามี
ความมั่นคงทางอารมณ์มี มนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการ
เพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.51) และ
ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและ
เสมอภาค อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้น้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็น
และการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$,
S.D. = 0.73)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณ
ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการจัดทำ ผลงานทางวิชาการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยความเต็ม ใจ	4.23	0.45	มาก	4
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบ วิชาชีพเมื่อเกิดปัญหาอย่างมีความเป็นธรรม	4.18	0.47	มาก	6
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มในการจัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือเพื่อนครู เมื่อเดือดร้อนด้วยความเต็มใจ	4.00	0.96	มาก	10

ตาราง 6 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชนด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจ	4.46	0.50	มาก	2
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตักเตือนที่ดีเมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	3.86	0.88	มาก	11
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ	4.40	0.53	มาก	3
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และครอบครัว	4.17	0.63	มาก	7
8. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่พุดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหา หรือข้อบกพร่องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.09	0.57	มาก	9
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายานามทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.84	0.81	มาก	12
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีต่าง ๆ กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ๆ	4.22	0.75	มาก	5
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.11	0.60	มาก	8
12. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส	4.65	0.48	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.18	0.39	มาก	

จากตาราง 6 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชนด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.50) และครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้น้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจําานหรือตั้ง
ฉายานามทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.81)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สังคม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดิงาม มาใช้ในกิจกรรมการ เรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	4.45	0.50	มาก	1
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผน การ ดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริม ภูมิปัญญาและ สภาพแวดล้อมสังคม รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.96	0.78	มาก	10
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลเห็น ความสำคัญและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นผู้ริเริ่มมีส่วน ร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษาทั้งในและนอก สถานศึกษา	4.10	0.70	มาก	8
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของ ชุมชนตามสมควร	3.85	0.65	มาก	11
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมในท้องถิ่น	4.10	0.60	มาก	8
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเชิญบุคลากรที่มี ความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากร	4.11	0.76	มาก	7
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมรณรงค์ใช้สินค้า พื้นเมืองของท้องถิ่น	4.25	0.48	มาก	6
8. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้นำส่วนท้องถิ่น	4.41	0.49	มาก	2
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้นำทางศาสนาในชุมชน	4.26	0.44	มาก	5
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน	4.39	0.49	มาก	3

ตาราง 7 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สังคม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำศิษย์ไปศึกษา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	4.27	0.50	มาก	4
โดยรวม	4.20	0.41	มาก	

จากตาราง 7 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร
ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล
ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดิงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของ
สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหาร
สถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.49)
และครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้ต่ำสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของ
ชุมชนตามสมควร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.65)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ
วิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านเป็นรายข้อ

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการ กระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดิงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน	4.63	0.57	มากที่สุด	3
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่าง เคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย	4.67	0.47	มากที่สุด	1
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เวลาของตน ให้แก่ทางราชการ	4.49	0.53	มาก	6
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการ ติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	4.48	0.55	มาก	7

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา มีความใฝ่รู้หมั่น ศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ	4.41	0.62	มาก	11
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาประโยชน์ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	4.36	0.64	มาก	16
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ ด้านวิชาการโดยไม่ปิดบังอำพราง	4.40	0.79	มาก	13
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่น โดยไม่นำ ผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง	4.13	0.56	มาก	37
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติ ตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้ เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ	4.62	0.49	มากที่สุด	4
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นที่ ยอมรับของชุมชนและสังคมด้วยความเลื่อมใสและมี ศักดิ์ศรี	4.47	0.50	มาก	8
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และ การเมืองอยู่เสมอ	4.25	0.73	มาก	26
12. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต	3.54	0.88	มาก	58
13. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ ด้านเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ	4.25	0.64	มาก	26
14. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุก ประเภท	2.39	1.10	น้อย	59
15. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษา และกริยา ท่าทางบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี	3.95	0.71	มาก	52
16. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและ ศรัทธา ชื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชมและภาคภูมิใจ	4.31	0.46	มาก	21
17. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและ เห็นความจำเป็นต่ออาชีพครู	4.14	0.70	มาก	35

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
18. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของ องค์กรอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.34	มาก	37
19. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม	4.34	0.47	มาก	18
20. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามเงื่อนไข และข้อกำหนดขององค์กร	4.21	0.61	มาก	31
21. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานทาง วิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อครู	4.08	0.63	มาก	46
22. ครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อน ครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ	4.28	0.62	มาก	23
23. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพครู	4.07	0.65	มาก	47
24. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอัน ดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู	3.99	0.60	มาก	50
25. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือและส่งเสริม ให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู	4.13	0.54	มาก	37
26. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรักเมตตา และเอาใจใส่ต่อผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง	4.07	0.59	มาก	47
27. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตาม ความก้าวหน้าของผู้รับบริการ ในการแก้ปัญหาต่าง ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน	3.93	0.71	มาก	53
28. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	4.32	0.63	มาก	20
29. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบทบาทของ ผู้รับบริการ ในการทำหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ	4.14	0.84	มาก	35
30. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้รับบริการ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม	4.12	0.73	มาก	40
31. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็น และการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อน ร่วมงาน	3.84	0.73	มาก	56

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
32. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างความคิด สร้างสรรค์และความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ ผู้รับบริการกล้าที่จะแสดงออกตามความเหมาะสมกับ สภาพการณ์ในปัจจุบัน	4.16	0.90	มาก	34
33. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและ มีความจริงใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ	4.29	0.53	มาก	22
34. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการ เพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเอง	4.35	0.51	มาก	17
35. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทาง อารมณ์มี มนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป	4.52	0.53	มากที่สุด	5
36. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่ สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอ ภาค	4.33	0.50	มาก	19
37. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการ จัดทำผลงานทางวิชาการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วย ความเต็มใจ	4.23	0.45	มาก	29
38. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพเมื่อเกิดปัญหาอย่างมีความเป็นธรรม	4.18	0.47	มาก	32
39. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มในการจัดตั้ง กองทุนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนครู เมื่อเดือดร้อน ด้วยความเต็มใจ	4.00	0.96	มาก	49
40. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชน ด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ ด้วยความเต็มใจ	4.46	0.50	มาก	9
41. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตักเตือนที่ดีเมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำ สิ่งที่ไม่ถูกต้อง	3.86	0.88	มาก	54
42. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้าง ความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ	4.40	0.53	มาก	13
43. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีใน การครองตน ครองคน ครองงาน และครอบครัว	4.17	0.63	มาก	33

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
44. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่พุดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหา หรือข้อบกพร่องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.09	0.57	มาก	45
45. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายานามทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	3.84	0.81	มาก	56
46. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีต่าง ๆ กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ๆ	4.22	0.75	มาก	30
47. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.11	0.60	มาก	41
48. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส	4.65	0.48	มากที่สุด	2
49. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	4.45	0.50	มาก	10
50. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผนการดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริม ภูมิปัญญาและสภาพแวดล้อมสังคม รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ	3.96	0.78	มาก	51
51. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลเห็นความสำคัญและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นผู้ริเริ่มมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.10	0.70	มาก	43
52. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร	3.85	0.65	มาก	55
53. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น	4.10	0.60	มาก	43
54. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากร	4.11	0.76	มาก	41

ตาราง 8 (ต่อ)

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อผู้สังคม	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
55. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมรณรงค์ใช้สินค้า พื้นเมืองของท้องถิ่น	4.25	0.48	มาก	26
56. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้นำส่วนท้องถิ่น	4.41	0.49	มาก	11
57. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้นำทางศาสนาในชุมชน	4.26	0.44	มาก	25
58. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดี กับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน	4.39	0.49	มาก	15
59. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำศิษย์ไปศึกษา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	4.27	0.50	มาก	24
โดยรวม	4.19	0.34	มาก	

จากตาราง 8 แสดงว่า ระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) และครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดีงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้ในการปฏิบัติตนของครูและผู้บริหารน้อยสุด เรียงลำดับ 3 ข้อ ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุกประเภท อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 1.10) รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.88) และครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.73) และครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายานามทางลบ ให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.81)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย	ลำดับที่
1. จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.20	0.44	มาก	1
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.17	0.41	มาก	5
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.19	0.34	มาก	3
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.18	0.39	มาก	4
5. จรรยาบรรณต่อสังคม	4.20	0.41	มาก	1
เฉลี่ย	4.19	0.34	มาก	

จากตาราง 9 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.44) ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.39) และ ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของโรงเรียน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ครู	สถานภาพของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				t	p
	ในสถานศึกษา		นอกสถานศึกษา			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.26	0.37	4.19	0.46	2.94	0.00*
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.27	0.48	4.14	0.38	4.33	0.00*
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.26	0.44	4.17	0.30	3.50	0.00*
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.11	0.43	4.20	0.37	-3.67	0.00*
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.31	0.50	4.17	0.38	4.85	0.00*
เฉลี่ย	4.24	0.43	4.17	0.31	2.65	0.00*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษามีการรับรู้ในด้านจรรยาบรรณต่อตัวเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อสังคม มากกว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกสถานศึกษา ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพที่สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาน้อยกว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกสถานศึกษา ซึ่งการรับรู้โดยรวมและรายด้านของสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 11 วิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู		SS	df	MS	F	p
จรรยาบรรณต่อตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	46.93	2	23.46	141.37	0.00*
	ภายในกลุ่ม	243.50	1467	0.16		
	รวม	20.43	1469			
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	34.28	2	17.14	118.54	0.00*
	ภายในกลุ่ม	212.12	1467	0.14		
	รวม	246.40	1469			
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	ระหว่างกลุ่ม	24.38	2	0.12	121.83	0.00*
	ภายในกลุ่ม	146.79	1467	0.10		
	รวม	171.17	1469			
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	32.35	2	16.17	125.01	0.00*
	ภายในกลุ่ม	189.82	1467	0.12		
	รวม	222.18	1469			
จรรยาบรรณต่อสังคม	ระหว่างกลุ่ม	30.425	2	15.21	100.35	0.00*
	ภายในกลุ่ม	222.39	1467	0.15		
	รวม	252.82	1469			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	30.34	2	15.17	163.36	0.00*
	ภายในกลุ่ม	136.26	1467	0.93		
	รวม	166.61	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	30.35	2	15.17	163.37	0.00*
ภายในกลุ่ม	136.26	1467	009		
รวม	166.61	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน โดยภาพรวม จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนก ตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวม

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	4.46	-	0.18*	0.39*
ขนาดกลาง	4.28		-	0.20*
ขนาดเล็ก	4.07			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า การเปรียบเทียบรายคู่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดกลางมีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู	ขนาดของโรงเรียน						F	p
	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
จรรยาบรรณต่อตนเอง	4.38	0.41	4.42	0.35	4.05	0.43	141.37	0.00*
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	4.52	0.38	4.19	0.48	4.07	0.36	118.54	0.00*
จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	4.41	0.41	4.29	0.34	4.08	0.27	121.83	0.00*
จรรยาบรรณต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ	4.49	0.42	4.25	0.39	4.07	0.32	125.01	0.00*
จรรยาบรรณต่อสังคม	4.51	0.38	4.24	0.40	4.10	0.38	100.35	0.00*
เฉลี่ย	4.46	0.37	4.28	0.32	4.07	0.27	163.37	0.00*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกันโดยภาพรวม จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ เซฟเฟ่ ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียน ต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	46.93	2	23.47	141.37	0.00**
ภายในกลุ่ม	243.51	1467	009		
รวม	290.439	1469			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 16

ตาราง 16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง

ขนาดของโรงเรียน	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
		4.38	4.42	4.05
ขนาดใหญ่	4.38	-	-0.45	0.33*
ขนาดกลาง	4.42		-	0.37*
ขนาดเล็ก	4.05			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่า การเปรียบเทียบรายคู่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดกลางมีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	34.28	2	17.14	118.54	0.00*
ภายในกลุ่ม	212.12	1467	0.15		
รวม	246.40	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จึงทดสอบ ความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	4.52	-	0.33*	0.45*
ขนาดกลาง	4.19		-	0.12*
ขนาดเล็ก	4.07			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงว่า การเปรียบเทียบรายคู่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้มากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมี การรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	24.38	2	12.19	121.83	0.00*
ภายในกลุ่ม	146.80	1467	0.10		
รวม	171.18	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	4.41	-	0.12*	0.33*
ขนาดกลาง	4.29		-	0.21*
ขนาดเล็ก	4.08			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า การเปรียบเทียบรายคู่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ด้านผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	32.35	2	16.176	125.01	0.00*
ภายในกลุ่ม	189.83	1467	0.129		
รวม	222.18	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เซฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดใหญ่			ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
	$\bar{X}$						
ขนาดใหญ่	4.49	-	0.23*	4.25	-	0.18*	4.07
ขนาดกลาง	4.25			-			
ขนาดเล็ก	4.07						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า การเปรียบเทียบรายคู่ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้อีกมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	30.43	2	15.21	100.35	0.00*
ภายในกลุ่ม	222.40	1467	0.15		
รวม	252.822	1469			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงทดสอบความแตกต่างกัน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม จึงทดสอบความ แตกต่างรายคู่โดยวิธีของ เซฟเฟ่ ปรากฏดังตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

ขนาดของโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
	$\bar{X}$	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก
ขนาดใหญ่	4.51	-	0.28*	0.42*
ขนาดกลาง	4.24		-	0.14*
ขนาดเล็ก	4.09			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า การเปรียบเทียบรายคู่ แสดงว่า การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยภาพรวม โรงเรียนขนาดใหญ่มีการรับรู้ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดใหญ่และขนาดกลางมี การรับรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งสรุปสาระสำคัญของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และขนาดของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 70)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาค้นคว้าติดต่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. แบบสอบถามจำนวน 1470 ฉบับ เก็บแบบสอบถามคืนได้ 1470 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ จัดเตรียมเอกสารในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อม เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง แล้วผู้ศึกษาค้นคว่านำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันและเวลาที่ได้ติดต่อไว้กับทางโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือ ที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติและตรวจสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว นำมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์หาค่าสถิติ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในการหาระดับปัญหา โดยการหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
5. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการทดสอบค่า $t - test$
6. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการทดสอบค่า $F - test$ (One Way ANOVA)

สรุปผล

จากการศึกษาระดับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1 พบว่า

1. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศัยภูมิ เขต 1 ทั้งในภาพรวมของจรรยาบรรณวิชาชีพครูทุกด้านและจำแนกเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ รายละเอียดดังนี้

1.1 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดีงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในระดับน้อย ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุกประเภท อยู่ในระดับน้อย

1.2 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชมและภาคภูมิใจ อยู่ในระดับมาก และครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

1.3 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์มี มนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป ค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการเพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเอง อยู่ในระดับมาก และครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอภาค อยู่ในระดับมาก ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมาก

1.4 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโสอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชนด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจ อยู่ในระดับมาก และครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ อยู่ในระดับมาก ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉานนามทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก

1.5 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก และครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน อยู่ในระดับมาก ข้อคณะกรรมการมีการรับรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร อยู่ในระดับมาก

1.6 การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับการรับรู้ที่มากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ รองลงมา คือ ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพครู และด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษามีการรับรู้ในด้านจรรยาบรรณต่อตัวเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อสังคม มากกว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกสถานศึกษา ยกเว้นด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพที่สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาน้อยกว่า สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกสถานศึกษา ซึ่งการรับรู้โดยรวมและรายด้านของสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหาร ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยขนาดของโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่ามีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมีความแตกต่างกัน ตามรายละเอียดดังนี้

อภิปรายผล

การศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อสังคม ทั้งนี้เนื่องจากมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ซึ่งได้ก่อให้เกิดกระแสการตื่นตัวให้แก่ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ถึงการจัดระบบครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาครูทั้งระบบ รวมทั้งยกระดับจรรยาบรรณวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเป็นผลกระทบต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ถ้าหากครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาปรับปรุง อาจส่งผลต่อความก้าวหน้าในวิชาชีพและการเสริมสร้างวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่จะต้องประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 ข : 11) ได้ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในวิชาชีพครูในประเทศไทย จึงได้มีมาตรการหลักให้เร่งรัด การปฏิรูป 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การพัฒนาครู หมายถึง ครูทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาเพราะการพัฒนาเป็นสิทธิและหน้าที่ การประเมินคุณภาพครู เพื่อติดตามและแสดงผลการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ให้มีผลในการพิจารณาความดีความชอบ การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครม.มีอายุ เวลา เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและการตอบแทน การยกย่อง เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูที่เฝ่พัฒนา และสร้างผลงานดีเด่นอันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอน โดยมีองค์กรวิชาชีพครู เรียกว่า “คุรุสภา” กำกับดูแลและกำหนดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งครูได้มีแนวทางในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูในทิศทางเดียวกัน ทำให้ครูส่วนมาก ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของความเป็นครู ประกอบกับในปัจจุบันมีการตรวจสอบจากสังคมอย่างจริงจังและองค์กรต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญต่อเรื่องนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพครูที่ต้องอาศัยจรรยาบรรณเป็นเครื่องมือควบคุม ครูมีความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเวทย์ สนพลอย (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน และยังสอดคล้องกับ สมบัติ บุตรเพชร (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครู พ.ศ. 2539 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดนัย ชาติศรี (2554 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผลการวิจัยของงานวิจัยทั้งหมดนี้ พบว่า

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ซึ่งงานวิจัยมีความสอดคล้องกัน

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 รายงานพบว่าทุกด้าน
อยู่ในระดับมาก ผู้ศึกษาค้นคว้านำผลการวิจัย มาอภิปรายรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครู
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า
ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย ครูและ
ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดีงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็น
แบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียนและครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรม
ของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ และในบางข้อที่มีการปฏิบัติตนตาม
มาตรฐานจรรยาบรรณครูน้อยที่สุดในด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก
พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุกประเภท ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและ
เผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ตและครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษา
และกริยาท่าทางบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งครูเองนั้นต้องพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ
ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่
เสมอ เนื่องจากเพราะครูในยุคปัจจุบันมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนรู้
ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและเทคนิคใหม่ ๆ ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อมาพัฒนาคุณภาพการจัดการ
เรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบมากขึ้น ครูมีคุณวุฒิและความรู้ตรงกับงานที่รับผิดชอบและได้มีการพัฒนา
ตนเองเพื่อให้มีคุณวุฒิสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟื่องฟ้า สว่าง (2542 : 100-102)
ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยของ วิชัย มาจันทร์ (2544 : 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ
การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 2 เรื่อง พบว่า ระดับการพัฒนาตนเองทั้งใน
ด้านวิชาชีพและบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
ครูมีจรรยาบรรณ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครู
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูและ
ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ครูและผู้บริหาร
สถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ซื่อซมและภาคภูมิใจและ
ครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ และ
ในบางข้อที่มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูน้อยที่สุดในด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคม
เกี่ยวกับวิชาชีพครู ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู ครูต้องรักและ
ศรัทธา ตระหนัก ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพและครูและ
ผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อครู เนื่องจาก
การต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ทุก 5 ปี และมีการประเมินวิทยฐานะของครู จึงเป็นสาเหตุหนึ่ง
ที่ทำให้ครูผู้สอนมีความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ตนเองทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และ

มีการพัฒนาบุคลิกภาพของตน ตลอดจนนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญฟ้า สว่าง (2542 : 100-102) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยของ วิชัย มาจันทร์ (2544 : 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 2 เรื่อง พบว่า ระดับการปฏิบัติตนในด้านครูต้องรักและศรัทธา ตระหนัก ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์มี มนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการเพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเองและครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอภาค และในบางข้อที่มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูน้อยที่สุดในด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของผู้รับบริการ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนและครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรักเมตตา และเอาใจใส่ต่อผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ซึ่งครูนั้นต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอ ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจาและใจ เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และความเป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้รับบริการกล้าที่จะแสดงออกตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมของศิษย์ ครูต้องมีความมั่นคงทางอารมณ์มีมนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญฟ้า สว่าง (2542 : 100-102) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยของอวิชัย มาจันทร์ (2544 : 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น งานวิจัยของพิทยาพล เสนาไชย (2542 : 52-53) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่อง พบว่า ระดับการปฏิบัติตนในด้านครูต้องรักและศรัทธา ตระหนัก ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชนด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจและครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ และในบางข้อ

ที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูน้อยที่สุดในด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉานนามทางลบ ให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตกเตือนที่ดีเมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและครูและผู้บริหารสถานศึกษาเริ่มในการจัดตั้งกองทุน เพื่อช่วยเหลือเพื่อนครู เมื่อเดือดร้อนด้วยความเต็มใจ ซึ่งครูนั้นจะต้องพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตกเตือนที่ดีเมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และครอบครัว รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการปฏิบัติตนปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟื่องฟ้า สว่าง (2542 : 100-102) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยของ วิชัย มาจันทร์ (2544 : 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น งานวิจัยของพิทยาพล เสนาไชย (2542 : 52-53) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่อง พบว่า ระดับการปฏิบัติตนในด้านครูต้องรักและศรัทธา ตระหนัก ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

1.5 จรรยาบรรณต่อสังคม มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่นและครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน และในบางข้อที่มีการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณครูน้อยที่สุดในด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปมาก พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผน การดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริม ภูมิปัญญาและสภาพแวดล้อมสังคม รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลเห็นความสำคัญและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นผู้ริเริ่มมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษา ทั้งในและนอกสถานศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น ซึ่งครูนั้นต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ครูจะต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟื่องฟ้า สว่าง (2542 : 100-102) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ งานวิจัยของ วิชัย มาจันทร์ (2544 : 43-46) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

จังหวัดขอนแก่น งานวิจัยของพิทยาพล เสนาไชย (2542 : 52-53) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 3 เรื่อง พบว่า ระดับการปฏิบัติตนในด้านครูต้องรักและศรัทธา ตระหนัก ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กรวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจาก ครูมาจากครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันนั้น มักจะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า สภาพการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ระบบการบริหารของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนวัฒนธรรมของการบริหารในโรงเรียนนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูและอาจเป็นไปได้ว่าสภาพสังคมของในท้องถิ่นนั้น ๆ ยังมีทัศนคติต่อครูไปในทางที่คาดหวังไว้สูงว่าครูต้องมีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างให้นักเรียนได้ แต่สภาพเป็นจริงครูก็แตกต่างกันในเรื่องของความรู้ ความคิด พฤติกรรม จึงทำให้ผลการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความแตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของพิทยาพล เสนาไชย (2542 : 52-53) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร งานวิจัยของไชยยศ โคนสุวรรณ (2535 : 96-100) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูประถมศึกษา ตามทรรศนะของ หัวหน้าการประถมศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนและครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น งานวิจัยของสุทัศน์ บุญโสม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ งานวิจัยของ ศุภวรรณ พรหมจารีย์ (2545 : 99-110) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริการสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ ครูจริยธรรมและคณะกรรมการสถานศึกษา ต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู ของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งผลการวิจัยทั้ง 4 เรื่องนี้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีความสอดคล้องกันทุกเรื่อง

นอกจากนี้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งเกิดจากในปัจจุบัน กระแสการเปลี่ยนแปลงในส่วนของกรปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม 2545 ที่กำหนดให้ประชาชน ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง จึงทำให้ชุมชนและท้องถิ่นมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพจน์ พลหาญ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก งานวิจัยของสวิต ดวงจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี และงานวิจัยของอุตร บัวสูง (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดนี้ พบว่าโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกันทุกเรื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาค้นคว้า กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องควรจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ดังนี้

1.1 ครูและผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ควรจะนำผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ไปใช้ในการส่งเสริม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของตน ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมและผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรจะนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริม การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้

1.1.1 ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง ครูและผู้บริหารควรตระหนักถึงการปฏิบัติตนให้เว้นจากอบายมุขทุก ๆ ด้าน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ น่าเคารพและเป็นตัวอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม

1.1.2 ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ครูและผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครูเพื่อยกระดับวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

1.1.3 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน เพื่อที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนา ตนเอง ปรับปรุงและพัฒนางาน และปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

1.1.4 ด้านจรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ควรประจานหรือตั้งฉายาทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเดียวกัน เพื่อเป็นการแสดงถึงความรักใคร่สามัคคีกันในกลุ่มคณะ และส่งผลให้การทำงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.1.5 ด้านจรรยาบรรณต่อสังคม ครูและผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมงาน ประเพณีของชุมชนตามสมควร เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเป็นตัวอย่างที่ดี การเป็นผู้นำต่อสังคม การมีมิตรไมตรี และการสร้างความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชน

1.2 โดยภาพรวม ครูและผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จะต้องมีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ซื่อซมและภาคภูมิใจ ให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นต่ออาชีพครู ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรมเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพและควรมีการเข้าร่วม ส่งเสริม พัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ คณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.
- _____ . คู่มือการสรรหาและการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. คลื่นลูกที่ 5 ประชาชนสังคม:สังคมที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย, 2541.
- คำหมาน คนไค. ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2542.
- ชนาธิป พรกุล. แคล์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ไชยยศ โศสุวรรณ. พฤติกรรมของครูประถมศึกษา ตาพระตะของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน และครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น. ปริญญาโท กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2535.
- दनัย ชาตศรี. การศึกษาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครูของครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2554.
- ดิเรก พรสีมา และคณะ. รายงานการวิจัยประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2540 การพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. ความเป็นครู. ภูเก็ต : วิเศษพริ้นติ้ง, 2540.
- _____ . ความเป็นครูไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์, 2544.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2553.
- _____ . วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กทม. : ประสานการพิมพ์, 2553.
- ประเวท สนพลอย. จรรยาบรรณครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2548.
- ประเวศ วะสี. ปฏิรูปการศึกษา ยกเครื่องทางปัญญา ทางรอดจากความหายนะ. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2541.
- พนัส หันนาคิน. ประสบการณ์ในการบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. แบบแผนพฤติกรรมจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

- พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ). ธรรมสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529.
- พระมหาดิศร (ถิรสีโล). คุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2540.
- พิชัย ไชยสงคราม. ความเป็นครู. อุบลราชธานี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, 2542.
- พิทยาพล เสนาไชย. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูตามทัศนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- พินิจนารถ ลำตวน. ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2552.
- พิบูลย์ กระแสสุข. การส่งเสริมพฤติกรรมครูตามจรรยาบรรณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- พิภพ วชังเงิน. จริยธรรมวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : บริษัทรวมสาส์น (1997) จำกัด, 2545.
- เพิ่มรุช บุษมาตะนัง. “ครูไทยในสหัสวรรษใหม่,” ประชาศึกษา. 50(1) : 22 – 26 ; ตุลาคม – พฤศจิกายน, 2542.
- เฟื่องฟ้า สว่าง. การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- พงศธร พิทักษ์กำพล. คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร (เอกสารประกอบคำสอน). เชียงราย : อัดสำเนา, ม.ป.ป.
- ยนต์ ชุ่มจิต. การศึกษาความเป็นครูไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2546.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, 2525.
- _____. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, 2546.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา, 2543.
- วิชัย มาจันทร์. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของครูผู้สอน ในทรรณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2544.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. “คุณลักษณะของครูตามพระบรมราโชวาท,” ข้าราชการครู. 20(4) : 2 – 13 ; เมษายน – พฤษภาคม, 2543.

- ศิริพรรณ ดิลกวัฒนานันท์. ความต้องการในการพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพครูของบุคลากรครูในโรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2551.
- ศุภวรรณ พรหมจารีย์. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูวิจัยธรรมและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2545.
- สมจิตร เยี่ยงเสื่อ. ปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนแก่นนำปฏิรูปการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ., 2545.
- สมเชาว์ เกษประทุม. “คุณลักษณะของครูที่เด็กต้องการ,” มติชน. 8 กรกฎาคม 2545. หน้า 8.
- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก. แสงส่องใจ. กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2541.
- สมยศ วิเชียรนิตย์. การรับรู้และความคาดหวังต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล. “รุกราชภัฏปฏิบัติครูไทยขึ้นแม่พิมพ์อินเตอร์,” ปฏิรูปการศึกษา. 1(22) : 21 ; สิงหาคม, 2542.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. ข้อเสนอเชิงนโยบายการปฏิรูปวิชาชีพครูตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2543.
- สวัสดี ตีชื่น. “ลักษณะครูที่มีคุณภาพ (ร่าง) พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ,” วารสารข้าราชการครู. 19(5) : 24 – 30 ; มิถุนายน – กรกฎาคม, 2542.
- สวิต ดวงจันทร์. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2546.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. สรุปสถิติผู้ถูกดำเนินการทางวินัย/ลงโทษทางวินัย งานนิติกร. ชัยภูมิ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1, 2555.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2547.
- _____. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ชุมชนุสสทรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2550.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2542.
- _____. ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี, 2543 ก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการประชุมสัมมนาเพื่อพิจารณารายงานการวิจัยเรื่อง “นโยบายการผลิตและพัฒนาครู”. กรุงเทพฯ : สกศ, 2543 ข.
- _____. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : สกศ, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ชุดฝึกอบรมการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู : เล่มที่ 20 จรรยาบรรณของบุคลากร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สูตรไพศาล, 2550
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. คู่มือประกอบวิชาชีพอายการศึกษาศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2549.
- _____. แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ.2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.
- สิรพร สุขเจริญ. คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. ความเชื่อมั่น “ครูไทย” ปี 2554 ที่ผ่านมา. กรุงเทพฯ : สวนดุสิตโพล (ออนไลน์), 2555.
- สุมน อมรวิวัฒน์. กัลยาณมิตรนิเทศ. กรุงเทพฯ : ดับบลิว.เจ.พรีอเพอดี, 2547.
- สุวิมล ติรกานันต์. เรื่องการใช้สถิติในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2549.
- สุพจน์ พลหาญ. การปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทัศนะบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.
- สุทธิพร คล้ายเมืองปัก. “ยาขมหม้อใหญ่ครูไทยสมัยเก่า,” ข้าราชการครู. 20(4) : 2 – 13, เมษายน – พฤษภาคม 2543.
- สรยา มหากณานนท์. แรงจูงใจในการทำงานที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของครูในโรงเรียน สาราสนวิเทศบางบอน. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2551.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ. ความฝันของแผ่นดิน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก, 2540.
- อัมพร พงษ์กัสนานันท์. “บทบรรณาธิการ,” การศึกษาไทย. 1(2) : 1 ; พฤศจิกายน, 2547.
- อาคม สุขสม. การศึกษาการปฏิบัติพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

- อุดร บัวสูง. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
อำเภอตาพระยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550.
- อุสุมา สิงห์กลาง. วิเคราะห์องค์ประกอบพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ของ
ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- เอื้อ ทรวงโพธิ์. การศึกษาทบทวนของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการเสริมสร้างและพัฒนา
จรรยาบรรณครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครราชสีมา : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2545.
- Agado, Gloris Ale. “Staff Development in Effective Border Schools,”
Dissertation Abstracts international. 70 : 487-498, 1998.
- Calderon, Larry Anthony. “Characteristics of the excellent Teacher as Perceived
by Student. Teachers and Administrators in the Los Angeles
Community College District,” Dissertation Abstracts International. 49(9) :
2512 – A , 1992.
- Dohety, Edward Joseph. Professional Development for Boston Teacher in
School To Career Programs. Doctor’s Thesis Cambridge :
Harvard University, 1998.
- Joyner, Sharon Kaye Shiver. “An Assessment of Georgia Educators Knowledge
and Understanding of Their Code of Ethics,” Doctor’s Thesis
Georgia : University of Available : Georgia. 4 April 2008, 1999.
<<http://lib.umi.com/dissertations/fullcil/9949466>.> 2013.
- Robbins, S.P. Organizational Behavior. New York : Prentice-Hall, 1998.
- Thomas, J. A. and P. Montgomery. “On Becoming a Good Teacher :
Reflective Practice with Regard to Children’s Voice,” Journal of Teacher
Education. 49(5) : 372-380, 1998.
- Yoshiyama, N. and others. The Perception of Leadership Based on the
Differences of Subordination Commitment to their Organization.
2012. <http://www.inss.co.jp/jouma/3e_6e.html> 2012.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า

เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับหาข้อมูลเพื่อการวิจัย เท่านั้น คำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ การตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่าน ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับเป็นความลับ และนำเสนอผลในภาพรวมเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์

นายจตุรงค์ ลิ้มไพบูลย์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานะการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในสถานศึกษา (ผู้แทนครู, เลขานุการ)

นอกสถานศึกษา (ผู้ทรงคุณวุฒิ, ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ผู้แทนศิษย์เก่า, ผู้แทนพระสงฆ์หรือองค์กรศาสนา)

2. ขนาดของโรงเรียน

ขนาดใหญ่ โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน มากกว่า 300 คนขึ้นไป

ขนาดกลาง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 – 300 คน

ขนาดเล็ก โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของ

คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยกาเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องระดับ การรับรู้ของท่าน ซึ่งในแต่ละช่อง มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง ท่านรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูและผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ท่านรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ท่านรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ท่านรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ท่านรับรู้การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
1. จรรยาบรรณต่อตนเอง					
1.1 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดึงงาม สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน					
1.2 ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย					
1.3 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ					
1.4 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร					
1.5 ครูและผู้บริหารสถานศึกษา มีความใฝ่รู้หมั่นศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ					
1.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ					
1.7 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านวิชาการโดยไม่ปิดบังอำพราง					
1.8 ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่น โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง					
1.9 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ					
1.10 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติตนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคมด้วยความเลื่อมใสและมีศักดิ์ศรี					
1.11 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ					
1.12 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต					
1.13 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ด้านเทคโนโลยีและความก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ					
1.14 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุกประเภท					
1.15 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษา และกริยาท่าทางบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี					

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ					
2.1 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชมและภาคภูมิใจ					
2.2 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและเห็นความจำเป็นต่ออาชีพครู					
2.3 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ					
2.4 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม					
2.5 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนดขององค์กร					
2.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อครู					
2.7 ครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครูที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ					
2.8 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู					
2.9 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู					
2.10 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู					
3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ					
3.1 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรักเมตตา และเอาใจใส่ต่อผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง					
3.2 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของผู้รับบริการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน					
3.3 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ					

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
3.4 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบทบาทของผู้รับบริการ ในการทำ หน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ					
3.5 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้รับบริการ ให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสม					
3.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการ วิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน					
3.7 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และความ เป็นประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้รับบริการกล้าที่จะแสดงออกตามความเหมาะสม กับสภาพการณ์ในปัจจุบัน					
3.8 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและมีความจริงในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ					
3.9 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการเพื่อหารายได้หรือ ผลประโยชน์ให้กับตนเอง					
3.10 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์มีมนุษย สัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป					
3.11 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่สร้างสรรค์ยกย่อง ชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอภาค					
4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
4.1 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการจัดทำผลงานทาง วิชาการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยความเต็มใจ					
4.2 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ เมื่อเกิดปัญหาอย่างมีความเป็นธรรม					
4.3 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกันเริ่มในการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือ เพื่อนครู เมื่อเดือดร้อนด้วยความเต็มใจ					
4.4 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชนด้วยการบริการทาง ด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจ					
4.5 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตกเตือนที่ดีเมื่อ ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
4.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคี ในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ					
4.7 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครอง คน ครองงาน และครอบครัว					
4.8 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่พุดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการ ซ้ำเติมปัญหา หรือข้อบกพร่องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
4.9 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายานามทางลบ ให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ					
4.10 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีต่าง ๆ กับผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ๆ					
4.11 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อผู้ร่วม ประกอบวิชาชีพ					
4.12 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่ เพื่อนครูที่อาวุโส					
5. จรรยาบรรณต่อสังคม					
5.1 ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ วัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของ สถานศึกษา					
5.2 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผน การดำเนินการเพื่อ การอนุรักษ์ส่งเสริม ภูมิปัญญาและสภาพแวดล้อมสังคม รวมทั้งการพัฒนา เศรษฐกิจ					
5.3 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลเห็นความสำคัญและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม เป็นผู้ริเริ่มมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษาทั้งใน และนอกสถานศึกษา					
5.4 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร					
5.5 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น					
5.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็น วิทยากร					
5.7 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมรณรงค์ใช้สินค้าพื้นเมืองของท้องถิ่น					
5.8 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่น					
5.9 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำทางศาสนา ในชุมชน					

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
5.10 ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน					
5.11 ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น					

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงยิ่ง

ภาคผนวก ข
ค่า IOC และค่าความเชื่อมั่น

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
เรื่อง การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.986	59

Item-Total Statistics

การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านจรรยาบรรณต่อตนเอง	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยการกระทำและการแสดงออกที่ถูกต้อง ดึงมา สุภาพ เรียบร้อยเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียน	630.202	.795	.985
2. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารักษาชื่อเสียงอย่างเคร่งครัดไม่ให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสีย	636.240	.623	.986
3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เวลาของตนเองให้แก่ทางราชการ	622.754	.843	.985
4. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร	636.240	.623	.986
5. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา มีความใฝ่รู้หมั่นศึกษาหาความรู้ความชำนาญอยู่เสมอ	632.700	.525	.986
6. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ	615.637	.894	.985
7. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านวิชาการโดยไม่ปิดบังอำพราง	633.816	.705	.986
8. ผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติผู้อื่น โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง	618.971	.943	.985
9. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยึดมั่นปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือและให้เกียรติศาสนาอื่นด้วยความเต็มใจ	636.240	.623	.986

คำถาม	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
10. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาประพุดิตนเป็นที่ ยอมรับของชุมชนและสังคมด้วยความเลื่อมใสและมีศักดิ์ศรี	633.421	.784	.985
11. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ด้านวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ	613.247	.920	.985
12. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำและเผยแพร่ ความรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต	613.183	.896	.985
13. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ศึกษาหาความรู้ด้าน เทคโนโลยีและความก้าวหน้าทั้งทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ	629.237	.785	.985
14. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเว้นจากอบายมุขทุก ประเภท	633.421	.784	.985
15. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษา และกริยา ท่าทางบุคลิกภาพเป็นแบบอย่างที่ดี	633.661	.685	.986
16. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความรักและศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ ด้วยความเชื่อมั่น ชื่นชมและ ภาคภูมิใจ	634.654	.650	.986
17. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญและเห็น ความจำเป็นต่ออาชีพครู	630.202	.795	.985
18. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของ องค์กรอย่างสม่ำเสมอ	636.051	.661	.986
19. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม	630.202	.795	.985
20. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามเงื่อนไขและ ข้อกำหนดขององค์กร	638.254	.592	.986
21. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเผยแพร่ผลงานทาง วิชาการที่เป็นประโยชน์ของตนเองและเพื่อครู	636.999	.506	.986
22. ครูและผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยเพื่อนครู ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ	619.964	.917	.985
23. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพครู	633.816	.705	.986
24. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจอันดี ต่อสังคมเกี่ยวกับวิชาชีพครู	632.547	.634	.986

คำถาม	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
25. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู	620.621	.886	.985
26. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความรักเมตตาและเอาใจใส่ต่อผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง	620.300	.938	.985
27. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามความก้าวหน้าของผู้รับบริการ ในการแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน	638.340	.511	.986
28. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ	619.964	.917	.985
29. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบทบาทของผู้รับบริการ ในการทำหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ	636.769	.439	.986
30. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมผู้รับบริการ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม	618.093	.817	.985
31. ครูและผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและการวิพากษ์วิจารณ์ จากผู้รับบริการ และเพื่อนร่วมงาน	633.421	.784	.985
32. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และความเป็นประชาธิปไตยให้ผู้รับบริการกล้าที่จะแสดงออกตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน	619.964	.917	.985
33. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความยุติธรรมและมีความจริงใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ	628.075	.724	.985
34. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่บังคับผู้รับบริการเพื่อหารายได้หรือผลประโยชน์ให้กับตนเอง	619.964	.917	.985
35. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความมั่นคงทางอารมณ์มีมนุษยสัมพันธ์เป็นกันเองต่อบุคคลทั่วไป	619.964	.917	.985
36. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาษาในการพูดที่สร้างสรรค์ยกย่องชมเชยผู้อื่นด้วยความจริงใจและเสมอภาค	619.964	.917	.985
37. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้คำปรึกษาในการจัดทำผลงานทางวิชาการต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพด้วยความเต็มใจ	620.300	.938	.985
38. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือผู้ร่วมประกอบวิชาชีพเมื่อเกิดปัญหาอย่างมีความเป็นธรรม	620.300	.938	.985

คำถาม	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
39. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชน กองทุนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนครู เมื่อเดือนกรกฎาคมด้วยความเต็มใจ	620.861	.727	.986
40. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมพัฒนาชุมชน ด้วยการบริการทางด้วยวิชาการและสถานที่ด้วยความเต็มใจ	630.202	.795	.985
41. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตักเตือนที่ดีเมื่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	638.254	.592	.986
42. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรักความสามัคคีในเพื่อนครูด้วยความจริงใจ	638.323	.477	.986
43. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน และครอบครัว	630.202	.795	.985
44. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่พุดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหา หรือ ขอบกพร่องต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	618.971	.943	.985
45. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประจานหรือตั้งฉายาทางลบให้แก่ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	623.472	.729	.985
46. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีต่าง ๆ กับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพตามโอกาสอันควร เช่น บวชนาค แต่งงาน ขึ้นบ้านใหม่ ๆ	636.409	.564	.986
47. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและไม่ให้ร้ายต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	620.861	.727	.986
48. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เกียรติและแสดงความเคารพแก่เพื่อนครูที่อาวุโส	636.409	.564	.986
49. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่ดีงาม มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	640.461	.392	.986
50. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการวางแผน การดำเนินการเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริม ภูมิปัญญา และสภาพแวดล้อมสังคม รวมทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ	631.114	.799	.985

คำถาม	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
51. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลเห็นความสำคัญและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นผู้ริเริ่มมีส่วนร่วมในการจัดภูมิทัศน์ของสถานศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา	637.941	.513	.986
52. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมงานประเพณีของชุมชนตามสมควร	628.271	.620	.986
53. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมในท้องถิ่น	638.892	.396	.986
54. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเชิญบุคลากรที่มีความรู้ในชุมชนมาเป็นวิทยากร	635.982	.559	.986
55. ครูและผู้บริหารสถานศึกษาร่วมรณรงค์ใช้สินค้าพื้นเมืองของท้องถิ่น	637.316	.508	.986
56. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำส่วนท้องถิ่น	631.495	.752	.985
57. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำทางศาสนาในชุมชน	631.495	.752	.985
58. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน	631.114	.799	.985
59. ครูและผู้บริหารสถานศึกษานำศิษย์ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น	617.775	.837	.985

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ 0530.5(2)/ ๒0๕๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์พรชัย ลิมไพบูลย์

ด้วย นายจตุรงค์ ลิมไพบูลย์ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ถวัลย์ หงษ์ไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ เพื่อให้การทำการค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เพื่อที่นิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกก่าแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทร.0-4374-3143 โทรสาร. 0-4372-1764

ที่ ศธ 0530.5(2)/ ๑๐2๐

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์นภัสกร แสนซัง

ด้วย นายจตุรงค์ ลิ้มไพบูลย์ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ถวัลย์ หงษ์ไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การทำการค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษา ค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เพื่อที่นิสิตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกาแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทร.0-4374-3143 โทรสาร. 0-4372-1764

ที่ ศธ 0530.5(2)/ 00๘๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน อาจารย์พรชัย ลิมไพบูลย์

ด้วย นายจตุรงค์ ลิมไพบูลย์ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูตามการรับรู้ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1” โดยมี อาจารย์ ดร.ถวัลย์ หงษ์ไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

เพื่อให้การทำการค้นคว้าอิสระเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้การศึกษา ค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เพื่อที่นิติตจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุก้าแพง)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการและจัดการศึกษานอกที่ตั้ง
ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ฝ่ายวิชาการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
โทร.0-4374-3143 โทรสาร. 0-4372-1764

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติย่อของผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ	นายจตุรงค์ ลิ่มไพบูลย์
วันเกิด	วันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 298 หมู่ 4 ตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36210
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ 36210
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	มัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2549	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) วิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
พ.ศ. 2550	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ปวค.) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
พ.ศ. 2556	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

